

Izabela Rotaru

CURTEA CU TRANDAFIRI

Ink Publishing House, Dumbrăvița, 2022

Editor: Diana Laza
Coperta: Maria Gandolfo

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ROTARU, IZABELA

Curtea cu trandafiri / Izabela Rotaru. - Dumbrăvița : Ink
Publishing House, 2022

ISBN 978-606-95261-7-0

821.135.1

Izabela Rotaru

Curtea cu Trandafiri

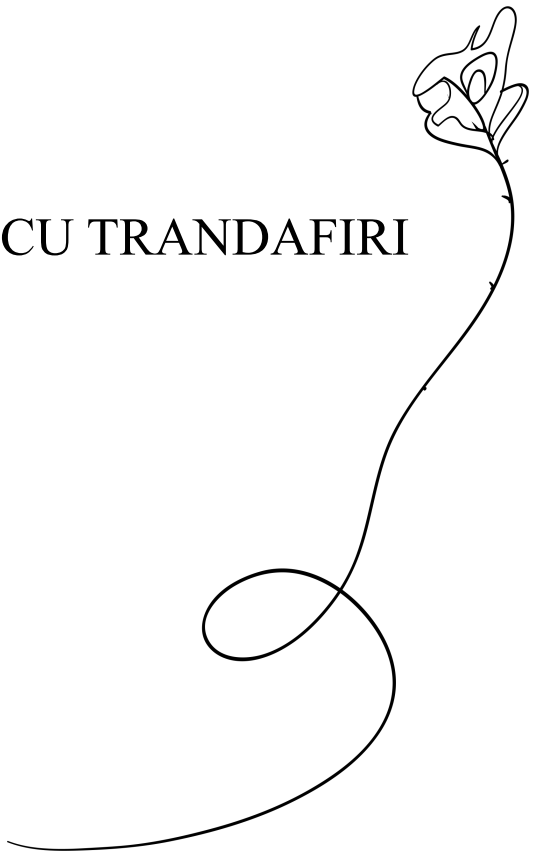
Copyright text © Izabela Rotaru, 2022

Copyright ilustrații și design copertă © Ink Publishing House, 2022

Toate drepturile rezervate.

© Editura Ink Publishing House, 2022, pentru prezenta ediție.

CURTEA CU TRANDAFIRI

Dedicație

În viață, la fel ca în dans, este bine să ai mai multe puncte de echilibru.

Curtea cu trandafiri a fost unul. Salsa, celălalt.

Oamenilor faini de la Salsa Addicted Timișoara, cu mulțumiri.

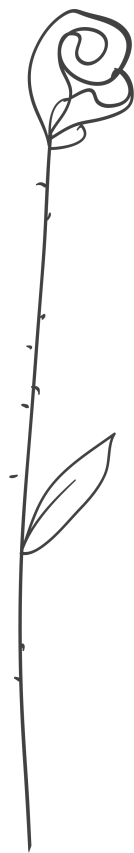
Cuprins:

Lulu

1. Curtea cu trandafiri
2. Ziua când am devenit meșterul Manole.
3. Tanti F.
4. Dolly și Lolita
5. Ziua când am gătit spaghete
6. Lecții de toleranță
7. Tanti N.
8. Domnul J.
9. Generații
10. Truli
11. Foc!
12. Puf
13. Ziua când Puf și-a luat concediu
14. Gagici!
15. Buldozerul
16. Când au încercat să mă mărite
17. Balaurul
18. Când m-a vizitat un prinț
19. Când m-am mutat în cadă
20. Povestea curții cu trandafiri
21. Cora
22. Așa l-am cunoscut pe Lulu
23. Mingi
24. Inimă de cățel

25. Când ne-a răsărit un mall în curte
26. Bestia
27. Când a cedat bolta
28. Pisici!
29. Câini cu traume și oameni la fel
30. Burnout
31. Salsa
32. Când am schimbat mobila
33. Carantină
34. Linda
35. Amor, amor, amor
36. Când l-au dus pe Lulu la salon
37. Ultima reprezentație
38. Finalul

Lulu

Lulu

Credem că ne alegem câinii. De fapt, câinii ne aleg pe noi.

Când mă gândeam la câinele meu de suflet, aveam în minte un collie. Sau un labrador, poate un King Charles. Un câine mare, lăptos, care latră precaut și oferă un zid blănos, demn și plin de bale în fața realității.

Ce am primit în schimb? O corcitură de pechinez, dotat cu toate caracteristicile cele mai antipatice ale rasei. Mic. Isteric. Zgomotos. Hipersensibil, cu apucături de pisică. Un câine încăpățânat, imposibil de dresat, dar cu un talent impresionant de a-i dresa pe alții.

Am încercat să îl învăț să aducă mingi. Succes total. În două luni devenisem expertă în a culege mingi din toate locurile posibile, sub privirile critice ale bestiei. Într-o noapte, o minge a aterizat, printr-o combinație nereușită între gravitație și antitalentul meu la fotbal, pe acoperiș. Și de acolo, în burlan. Iar dacă zeci de becuri arse și toate chemările languroase ale pisicilor m-au ținut fermă pe sol, o privire plină de reproș a bestiei m-a convins instantaneu să aduc scara. Și să mă urc pe ea! Să scormonesc printre frunze și alte chestii posibil vii, posibil nu, în burlan. Să recuperez mingea. Să îmi rog moartea de zece ori în tot atâtea minute. Să predau îndatoritoare mingea bestiei. Bestie care a decis subit că jucăria nu mai prezintă interes și a început prompt să sforăie.

Acesta a fost Lulu in a nutshell. Un antipatic. Un cățel-pisică plin de apucături și traume, cu ochi căprui și o preferință clară pentru snacks-urile cu gust de bacon.

Dar bestia asta m-a învățat ce înseamnă afecțiunea

dezinteresată. Și a trezit în mine o tandrețe de care nu mă credeam capabilă. Mi-a oferit la schimb o iubire constantă, încâlcită în manifestări, așa subtilă încât, abia când nu a mai fost acolo, mi-am dat seama cât mă bazam pe ea. Și că serile în care fredonam aфон „*un pitic de Lulic, mic mic mic/un pisoii de Luloi, oi, oi, oi*” mi-au oferit o bază pe care puteam construi. Pentru că orice s-ar fi întâmplat, orice cataclism s-ar fi abătut în viața mea pe parcursul zilei, nopțile îmi ofereau o garanție: că două lăbuțe grele se vor sprijini pe încheietura mea, că doi ochi căprui mă vor privi intens și că orice drame vor pieri în importanță, în fața urgenței de a oferi... snacks-uri cu gust de bacon.

Curtea cu trandafiri

Găsesc adresa cu greu. În perioada net-ului cu porția, un telefon cu Android și Google Maps este un lux pe care o studentă pârlită nu și-l poate permite. Așa că mă bazez pe... instincte. Proastă idee. Instinctele mele feminine (sunt acolo, jur pe roz!) decid subit să intre în grevă. Și mă pomenesc singură, pierdută într-un labirint de străzi. Metropola unde urmează să îmi ating măestrul vis de economist s-a pierdut de mult. Se aude vag un tramvai, cred. În rest liniște. Nici măcar o mașină. În schimb, mă trezesc într-un fel de sat, cu case invadate de vie și pomi în floare.

Cineva mă strigă. „Nu aici, domnișoară, după colț!”. Renunț să mai procesez. Urmez indicațiile, fără a fi prea convinsă că mi se adresează. Dar în faza aceea, „după colț” prezintă o alternativă la fel de bună ca oricare alta. Atât că „după colț” duce la o baltă. Una mare, neîntreținută, ce miroase urât. În jur pustiu. Mă lovește un dor brusc de civilizație. Dau să fac cale îtoarsă. Iar apoi în spatele meu se deschide o ușă. Și ca la o comandă, se dezlănțuie un cor de lătrături. Apoi o văd pe ea. Pe tanti N. Bătrână, dar încă dreaptă, cu un zâmbet ușor pe față. Iar în spatele ei, parcă încadrând-o, o boltă de trandafiri.

În ziua aceea am ajuns „acasă”. Și am rămas acolo 12 ani. Căutam o cazare. Am primit în schimb o copilărie întârziată, cu tot farmecul lipsit de ostentație al vieții de la țară. Am primit doi bunici, pe tanti N. și pe domnul J. Și în prima fază, doi câini. Căci lătrăturile ostile de la început și-au pierdut brusc din convingere, după ce posesorii s-au lămurit că intrusa are niște cunoștințe vagi în... arta scărpinatului pe burtă.

Casa unde am locuit satisfăcea, la limită, niște nevoi de bază. O cameră pătrată, cu un pat king-size ce ocupa fără remușcare 80% din spațiu. Un birou. Câteva dulapuri și un raft, mult prea mic pentru a găzdui o bibliotecă decentă. Un hol ce se continua cu o nișă de gătit. Și o baie mică, dotată în mod ridicol cu o cadă imensă pe colț. Unicul geam dădea într-un zid. Pe acoperiș, via își făcea de cap. Toată locuința mirosea vag a mucegai. Un miros de care, oricât m-am chinuit, nu am reușit să scap. S-a impregnat în mine, m-a condus peste tot, a devenit o bucată mică din identitatea mea.

Dar toate neajunsurile casei contau prea puțin în fața marelui ei atu: curtea. Curțile, de fapt. În 12 ani cât am stat acolo, nu am reușit să le explorez în totalitate. În față, curtea cu flori, unde tanti N. planta trandafiri și crizanteme și crini. Ghiociei, zambilele și lăcrămioarele răsăreau fără efort, oriunde spațiul permitea asta. Urma casa bătrânilor, cu leagănul și fântâna și inevitabila masă cu bănci de lemn, roase de timp. Venea casa mea, umbrită de vie. Apoi o zonă utilitară, cu multe anexe. Cotețul, unde ani la rând au coabitat într-o armonie discutabilă zeci de generații de găini. Majoritatea au devenit supă, într-un punct sau altul. Iar după găini, urmau grădina de legume și livada. Ambele imense, cu nuci bătrâni și meri și piersici și toate legumele posibile. Pe gard creșteau mure. Și tind să cred că așa arată și Raiul. Un loc unde te poți întinde în iarbă, sub un copac, și poți visa cu ochii deschiși cu orele, fără ca cineva să îți aibă treaba.

Dar oricât iubeam spațiul ca un întreg, față de trandafiri am avut mereu o slăbiciune. Le admiram persistența, inconștiența cu care se trezeau să înflorească o ultimă dată fix înainte de primul îngheț. Iar apoi frumusețea lor împietrită, în momentul în

care prima brumă îi surprindea și îi transforma în nestemate. Mă îmbătam cu parfumul lor. Îmi acordam o clipă de răgaz să îi privesc, în drum spre, în drum de la... Iar locul acela va fi mereu legat de trandafiri.

Ziua când am devenit meșterul Manole

Când locuiești la casă, îți asumi tacit că vei găzdui, fără voia ta, tot felul de vietăți. Am conviețuit pașnic cu zeci de păianjeni. Am învățat să măsoz timpul în invaziile bianuale ale furnicilor. M-am împăcat chiar și cu viespile. Am evacuat o broască, m-am trezit în miez de noapte speriată în ultimul hal de o pisică ce îmi păzea somnul. Chiar și cu țânțarii am ajuns la un fel de armistițiu: îi lăsam să mă muște odată. Dacă nu își satisfăceau poftele sadice din prima, porneam la atac. Cu șlapul.

Dar a venit ziua când regnul animal mi-a făcut-o în stil mare. Se întâmpla într-o duminică, la scurt timp după ce mă mutasem. Promisiunea unei zile leneșe plutea în aer. Supraviețuisem primului an de studenție, îmi găsisem un job. Viața se anunța interesantă. Până când, subit, visarea îmi este întreruptă de un zgomot. Vag, dar persistent. Ezit o secundă. În față, aburii cafelei mă îmbie să îmi văd de ale mele. Mă ambiționez să stau pe fundul meu. Zgomotul se amplifică. Mă cheamă. Așa că pornesc în căutarea lui. Moment în care se lasă, previzibil, tăcerea. Iar apoi în aer încep să zboare biluțe de polistiren.

Ridic privirea spre sursă: panoul electric. Siguranțele dormitează liniștite sub un strat subțire de praf. Printre ele se întrezăresc... două mustăți. Dintr-o gaură mică în zid mă privește un șoricel. Dacă nu ar fi în casa mea, l-aș găsi chiar simpatic. Pare mic și în mod clar are umor. Problema e că eu nu am. În schimb, am instincte de pisică. Iar un șoricel în spațiu meu este o invazie greu de acceptat. Opțiunile îmi sunt limitate. Din fericire trăiesc la o ușă distanță de doi oameni simpatici, versați în viața la curte. Sigur au idei.

În scenă intră domnul J. Bătrân, dar cu mult simț practic, analizează situația. Își lasă timp. E clar, vom asista la o soluție atent gândită și total lipsită de violență. Ai noroc, Jerry.

După o pauză substanțială, domnul J. aruncă bomba:

„De scos nu îl putem scoate de aici”.

„OK.... Și atunci ce facem? Spargem zidul?”

„Eh, spargem zidul. Zidim gaura.”

„Adică pe Jerry?”

„Cam da.”

În ziua aceea am devenit, pentru scurt timp, meșter Manole. Atât că „Ana” mea nu știa nici de folclor, nici de balade. Așa că undeva pe la jumătatea procesului, a decis că ospitalitatea mea lasă mult de dorit. Și într-o pauză de țigară, s-a făcut brusc nevăzută.

Ar fi fost frumos ca povestea să se termine aici. Dar aparent Jerry al meu a avut o viață lungă și plină de aventuri amoroase. Iar rezultatele acelor aventuri au sfârșit prin a-mi popula podul. Privind retrospectiv, Jerry a fost chiar simțit. Simpatice, cu interese clare în domeniul electricității. Copiii, nepoții și toate generațiile care i-au urmat au fost mai degrabă party-rats. Așa că în fiecare toamnă, cam de când dădea primul îngheț, până târziu, în primăvară, somnul îmi era tulburat constant de dansul șoriceilor din pod. Iar cu trecerea anilor, zgomotele respective au ajuns să mă deranjeze tot mai puțin. Acum, aproape că îmi lipsesc.

Tanti F.

Să pășești în curtea cu trandafiri era o experiență în sine. Ajungea să deschizi poarta și te trezeai transportat într-un alt univers. Unul verde, liniștit, unde natura își făcea de cap iar viața curgea mai lin. Curtea cu trandafiri te cuprindea într-o îmbrățișare tăcută. Aici erai la loc sigur.

Atrași de farmecul ei molcom, în curtea cu trandafiri s-au perindat, de-a lungul anilor, fel de fel de oameni. Caracterul gazdelor ajuta și el mult. De-a lungul zilei, poarta rămânea mereu deschisă. Vizitatorii intrau fără să bată, se așezau pe bancă, sub vie și așteptau. În câteva minute, tanti N. apărea îndatoritoare, să le ofere o cafea bună și toată atenția ei. Sub vie curgeau povești. Iar poveștile respective se propagau fără efort prin geamul meu. Ascultam adesea, fără să urmez neapărat firul narativ. Vocile însemnau apropiere, confort. Iar cu timpul, am ajuns să cunosc și personajele acelor istorii. Am devenit „fata”. Așa îmi spunea tanti N. când se referea la mine. Nu chiriașa, nu Izabela. Fata.

În decurs de peste un deceniu, curtea cu trandafiri a găzduit fel de fel de oameni. Unii au devenit fețe cunoscute, figuranți în povestea propriei mele vieți. Și de departe, cel mai interesant personaj era tanti F.

De fiecare dată când tanti F. venea în curte, se dezlănțuia ploaia. De înjurături. Ușor surdă și cu un limbaj plin de culoare, tanti F. înjura fără discriminare sau pic de răutate tot ce mișca. Limbajul colorat făcea parte din personalitatea ei. Și îl împărțea cu generozitate.

Tanti F. era în măsură să convertească pe cel mai convins ateu. Apărea și își făcea cruce. Mică de statură, supraponderală și cu părul alb, tanti F. știa să își facă intrarea. Întâi vedeai cadrul de

mers. Apoi plasele atârinate de cadru. Apoi bătrâna din spatele lor. Iar dacă zăboveai suficient de mult timp cu privirea, constatai cu stupeoare că pe acel cadru se lăfăia, indiferent, un motan.

În scenă intră Mirciulică. O dihanie albă, mare, aflată la a 11-a viață. Cele 7 by default și încă vreo patru oferite bonus prin grija bătrânei. Când l-am cunoscut, Mirciulică depășise de mult faza de felină simpatică. Suferea constant de constipație. De două ori pe săptămână, tanti F. îl ducea îndatoritoare la veterinar, pentru clismă. Își împărțea pensia mizerabilă între tratamentele motanului și plicuri „din alea bune”. Motanul... exista. Arunca priviri acide în lume și își întrerupea doar rar somnul, pentru a aplica o labă cu gheare ascuțite câinilor. Atunci câinii scheunau, tanti F. înjura iar tanti N. clătina ușor din cap. Se dezlănțuia, temporar, un haos colorat. Dar Mirciulică își pierdea rapid cheful. Câinii, puși temporar la respect, aruncau priviri pline de ciudă în direcția cadrului de mers. Tanti N. mai oferea o cafea. Și lucrurile reveneau frumos la normal.

Da, tanti F. a fost un personaj excentric. Dar în spatele vocabularului colorat și în spatele kilogramelor și a părului ușor neîngrijit, se ascundea un om vulnerabil. Unul care avea mult prea rar prilejul să expună această vulnerabilitate. Curtea cu trandafiri îi oferea un cadru sigur. Singură, bolnavă și neajutorată, tanti F. avea afecțiune cât să acopere tot pământul într-o pătură caldă. Primul beneficiar era, evident, motanul. Urma tanti N. (pe ea o iubea toată lumea, dar în cazul lui tanti F. dragostea lua o formă mai brută, mai posesivă) și o serie întregă de personaje pe care am ajuns să le cunosc intim, numai din povești. Fiica prinsă cu jobul. Nepoata depresivă, ce refuza cu orice preț dietele și cerea grătare constant. Tot felul de siluete, conturate vag, față de care tanti F. manifesta grijă. Problemele altora erau mereu în prim plan. Acestea erau dezbatute cu orele sub vie, în curtea cu

trandafiri. Propria ei sănătate șubredă părea să nu o intereseze. Abia dacă mergea. Trăia la limita subzistenței. Ocazional tanti N. reușea să îi strecoare bani sau ceva de mâncare. „*Ja de aici niște ouă, că oricum nu mănânc atâtea*”. Tanti F. accepta greu, mereu cu promisiunea că va returna favoarea. Și o făcea. De fiecare dată când venea în curte, câinii primeau ceva bun. La tanti N. îi aducea ziare sau fel de fel de alte lucruri semi-inutile. În spatele înjurăturilor și vocii stridente, tanti F. era un om vulnerabil. Unul care iubea însutit, în speranța că va primi înapoi măcar o fărâmă.

Am văzut-o ultima dată la înmormântarea lui tanti N. Își croia greu drum cu cadrul de mers. Plângea și înjura. „*Mi-a murit cea mai bună prietenă, ce mă fac eu fără tanti N? La cine mai vin eu în vizită?*”. Am luat-o în brațe. I-am spus că poate veni la mine. Mi-a zâmbit. Dar de venit nu a mai venit niciodată.

Dolly și Lolita

Prima generație de câini cu care am luat contact în curtea cu trandafiri era compusă din două domnișoare: Dolly și Lolita. Le unea dragostea necondiționată față de oameni. Dar în rest, nu puteau exista doi câini mai diferiți.

Pe Dolly a ales-o tanti N. dând curs unui anunț din Publitim. „*Se caută stăpân pentru o cățelușă matură, supraviețuitoare de cancer*”. Iar tanti N. s-a îndrăgostit instantaneu de poza pixelată din ziar. Așa a ajuns Dolly în curtea cu trandafiri.

Dolly era o mică doamnă, în adevăratul sens al cuvântului. Cu sânge de Collie, manifesta toate caracteristicile rasei. Și la fizic, și la caracter. Avea blană lungă, în care albul și maroul se amestecau cu negrul. Botul lung, privirea afectuoasă. Era echivalentul canin al unui om introvertit. Se bucura cu moderație. Înțelegea limite. Primea cu recunoștință orice dovadă de afecțiune, dar înțelegea nevoia de spațiu a companionilor ei umani. În schimb, în momentele cheie, Dolly era mereu acolo.

Dotată cu o empatie fără margini, Dolly simțea suferința. Iar când tristețea și durerea pășeau în curtea cu trandafiri, Dolly se dezlănțuia. Atunci câinele calm și discret devenea brusc insistent. Își punea capul pe genunchii mei și refuza să mai plece. Mă privea în ochi, cu răbdare, mă lingea pe mâini, mă încălzea cu îmbrățișarea ei blănoasă până când lacrimile se uscau iar printre frunzele viei se strecurau iar raze de soare.

Lolita era la polul opus. Un cățel de talie mică, atât de gras că atunci când alerga, fundul o lua mereu într-o parte. Pentru Lolita, moderația era un concept străin. Și când venea vorba de iubire și când venea vorba de mâncare. Se bucura zgomotos, și se

strecura în brațe în cele mai nepotrivite momente și bălea aproape constant. Dacă i s-ar fi oferit posibilitatea, ar fi mâncat până ar fi plesnit. Dar chiar și cu regimul impus cu strictețe de tanti N., Lolita reușea să se îngrășe constant. Glumeam uneori că toată dragostea care nu îi mai încăpea în inimă, i se depunea pe șolduri. Iar Lolita avea multă dragoste...

Timp de mulți ani, Dolly și Lolita au format un duo pe cât de ciudat, pe atât de omogen. Între cele două nu exista rivalitate. Își împărțeau prietenește spațiul, lătrau la unison de fiecare dată când o față nouă pășea în curtea cu trandafiri. Duceau lupte fără sorți de izbândă cu aricii. Se agitau inutil când pisicile ne tranzitau acoperișul. Și împărțeau dragoste. Multă dragoste.

Ziua când am gătit spaghetti

Vine un moment, în viața oricărei femei tinere și independente, când decide că e timpul să reconcilieze... relația ei cu gătitul. Mai puțin din convingere și mai mult pentru că o bursă de student pârilit nu poate susține o dietă bazată strict pe merdenele.

Așa se face că într-o seară frumoasă de vară, Iza a decis spontan să gătească paste. Simplu, nu? Începem prin a tăia ceapă. Întâi frumos, pătrățele mici, mici de tot, să nu se vadă. Atât că în curând răbdarea pierde lupta cu cepele. Trei cepe mai târziu, iese o operă de artă de l-ar fi făcut mândru pe Brâncuși. Asta e, se topește ceapa când o gătesc. Spoiler alert: nu s-a topit.

Trecem la paste. Simplu și asta - adăugăm paste în apă, aprindem focul atent, ne rugăm în gând să nu ia foc bucătăria. Adăugăm ceapa, niște sos de roșii, mai fierbem puțin, mai facem o poză să afle și netul ce minunății se gătesc în curtea cu trandafiri.

De ieșit a ieșit, într-adevăr, o minunăție. O porție imensă de paste, presărate cu sclipiri de ceapă și pete sângerii de sos de roșii. Am mâncat exact două guri. Prima din curiozitate, a doua din ambiție. După care am decis brusc că nu prea îmi e foame și că de fapt ar fi o idee bună să mă apuc de dieta aia. Preferabil în aceeași secundă.

Bun, experimentul „pastele” se încheie cu un... succes moderat. Dar apare o problemă la orizont: ce mă fac cu restul de mâncare? Să le arunc la tomberon pare o idee proastă. Tanti N. detestă risipa alimentară, nu dă bine să mă vadă aruncând minunăție de paste. Așa că îmi trebuie rapid un plan b. Care nu întârzie să apară, în postura unui cățel mic, veșnic înfometat. E

clar, azi Lolita ia o pauză de la dietă.

În acea noapte, Lolita a petrecut italian style. A devorat fără să critice cea mai proastă porție de spaghete pe care a văzut-o Timișoara. Porție care, pe lângă meritele culinare contestabile, mai era și mare. Cam cât Lolita de mare. A mâncat dragul de cățel până i-au dat lacrimile de plin ce era. Dar de ras, a ras tot.

Și niciodată până atunci nu am fost mai recunoscătoare că, pe lângă multe alte calități, curtea cu trandafiri avea în dotare și cel mai hapsân cățel de pe suprafața pământului.

Lecții de toleranță

Studentă fiind, râvneam, în mod firesc, la libertate. Abia scăpată dintr-un oraș mic, închis în el, în care orice mișcare îmi era atent analizată de alaiul de țate de la bloc, aveam prea puțin interes să dau o închisoare pe alta. Așa că în momentul în care am ales să îmi intersectez viața cu doi bătrâni trecuți bine de pragul de 70 de ani, am făcut-o cu un nod în gât. În mintea mea, era chestiune de timp până când se va ajunge la „diferențe ireconciliabile”. Prăpastia dintre generații poate fi ignorată de la o distanță sigură. Dar nu când împarți o curte.

Primele luni în noua mea casă le-am petrecut ca pe ace, cu convingerea că mă plimb pe un teren cu explozibil, ce va face bum mai devreme sau mai târziu. Într-adevăr, bomba a explodat, dar ce a urmat m-a făcut să-mi reevaluez serios ideile asupra lumii.

Într-o dimineață m-am trezit nervoasă rău. Motivul îmi scapă, dar pentru vârsta respectivă probabil era o dramă serioasă. Suficient de serioasă încât să mă convingă să pun capăt abstenenței și să mă reapuc de fumat, după trei ani de rezistat eroic fără țigări.

Mi-am petrecut ziua tot inventându-mi drumuri în afara curții. În CV-ul meu de chiriaș model nu era trecut nicăieri „fumătoare”. Încă mai țineam la imagine. Așa că am fumat ca o adolescentă, pitită prin boscheți. Penibilul situației m-a lovit abia spre seară. Încă nervoasă (faptul că țigările calmează nervii e un mit. Unul tembel) am decis că sunt o idee prea bătrână să joc rolul de fată de pension și, împinsă de un instinct vag masochist, mi-am făcut intrarea în curte și mi-am aprins nonșalant o țigară. Tanti N. era pe bancă. Păzea, acum începe războiul. În schimb

tanti N. mi-a zâmbit și s-a mulțumit să remarce în trecut „Izabela, fumezi”. „Da”. Și cu asta s-a încheiat conversația. Nicio restricție suplimentară nu a decurs din incidentul respectiv. Bătrâna nu s-a obosit măcar să îmi spună să nu fumez în casă (probabil asta m-a determinat să nu o fac niciodată, nici măcar în cele mai mizerabile zile de iarnă). Izabela fumătoarea a fost acceptată fără un clipit și timp de 12 ani nimeni nu s-a obosit măcar să îmi sugereze să o las mai moale cu tutunul.

Aveam să îmi dau seama mult mai târziu că scena de mai sus exemplifica perfect modul de operare al bătrânilor. În curtea cu trandafiri nu existau reguli. În schimb, exista extrem de multă încredere, combinată cu un strop bine dozat de psihologie inversă. Dacă mi s-ar fi impus reguli, m-aș fi simțit tentată să le încalc. Dar lipsa oricăror recomandări de conduită m-a împins să îmi creez propriul set de norme, mai stricte decât orice mi-ar fi putut impune gazdele. Am devenit chiriașul model pentru că nimeni nu mi-a cerut să fiu unul. Din casa mea nu s-a auzit vreodată muzica prea tare, în peste un deceniu niciun vizitator dubios nu a trecut pragul curții. Nu mi-am permis o întârziere cât de mică la facturi. În schimb, pusă față în față cu atâta libertate, oferită fără condiții sau termen de expirare, am ajuns să supracompensez. Generozitatea e un drum cu două sensuri. Iar când primești atât de mult atât de dezinteresat, simți nevoia să dai înapoi. Așa am început să preiau mici responsabilități în curte. Iar zâmbetul fugar ce traversa fața bătrânilor de fiecare dată când îi ajutam, făcea ca totul să merite.

Iar apoi, într-o zi, în relația noastră a intervenit un popă.

De fel am o relație complicată cu religia. O accept de la o distanță singură, încerc să nu cataloghez oamenii în funcție de crezurile individuale. Dar câteva decenii de trăit printre semenii

mei m-au făcut să asociez religia cu ipocrizia. Când un crez produce atâtea conflicte și discriminare, când eticheta de „bun” devine dependentă de numărul de cruci, pomeni și ritualuri inutile, undeva, ceva, s-a dus naibii rău de tot cu religia respectivă.

Așa că în ziua când tanti N. m-a anunțat că vine popa „*la sfințit*”, mi-am reprimat cu greu un răspuns acid. Dar tot nu am reușit să opresc la timp un „*ce vrea popa de la mine?!*”. Până în momentul respectiv nu discutasem subiectul „religie” cu ea. Intuia probabil că nu sunt ortodoxă, dar ignoranța întrebării mele i-a pecetluit acea convingere. Așa că tanti N. a zâmbit molcom și a încheiat subiectul cu blândețe: „*bine, atunci o să îi spun că nu ești acasă*”. Iar timp de 12 ani, de fiecare dată când preotul, mânat de motive strict creștinești și deloc financiare, vizita curtea cu trandafiri, fata nu a fost niciodată acasă.

Dar dacă de popă am scăpat ușor, subiectul religie era departe de a fi epuizat. Iar domnul J. avea câteva întrebări. Așa că episodul de mai sus a rezultat în câteva seri interesante, pe bancă, ce începeau invariabil cu „*tu nu ești ortodoxă, nu? Dar ce sunteți voi, nemții?*” și continuau cu un dialog complet lipsit de ostilitate pe tema diferitelor religii și a diferențelor de nuanță dintre ele. Am purtat, de-a lungul anilor, aceeași conversație de cel puțin zece ori. Avea domnul J. acest obicei, să revină asupra subiectelor spinoase cu o lipsă de tact atât de inocentă, încât nu te puteai supăra pe el. Așa că îi dădeam aceleași răspunsuri, fără iritare. În spațiul dintre bancă și leagăn, filtrate de norul subțire de fum de țigară, diferențele religioase deveneau un liant.

Ironia face că, la un anumit nivel, tanti N. a reușit să mă convertească. Era un om religios, dar își purta religia demn și lipsit de ostentație. Nu am văzut-o vreodată rugându-se. Crezul ei se resimțea în micile gesturi de zi cu zi. În generozitatea cu care

împărțea fructele din livadă vecinilor și ocazional trecătorilor. În blândețea cu care evacua toate vietățile ce îi treceau pragul, refuzând cu îndârjire orice soluții mai violente. În ținuta ei, în dialogul ei ce evita discret orice ar fi adus a bârfă sau a răutate. În modul subtil în care știa să ajute, fix când trebuia, fix unde trebuia, fără măcar să sugereze că se așteaptă la reciprocitate. În refuzul ei de a accepta un leu în plus față de ce i se cuvenea, în ciuda insistențelor mele.

Tanti N. a fost un om bun. Privind-o cum trăiește, cum se comportă, cum acceptă lucrurile ce nu pot fi schimbate, ajungeai să privești religia altfel. Nu ca o amenințare, ci ca o formă de protecție. Dacă toți ne-am raporta la lume în felul în care o făcea tanti N., am scăpa în timp record și de foamete și de discriminare și de orice fel de conflicte. Își ducea existența discret, intervenea rar, ajuta mereu. Iar cu timpul am ajuns să înțeleg un lucru. Dacă încrederea în ceva mai puternic determină un asemenea set de valori, poate că ceva în religie mai e salvabil. Poate că nu religia e problema, ci faptul că am ajuns să extragem din ea doar formele, uitând complet de fond.

Tanti N.

Cât de mult poți să cunoști un om în 12 ani?

Am trăit alături de tanti N. peste un deceniu. Mi-a fost întâi gazdă, apoi cunoștință, apoi... aproape familie. Și în felul ei discret m-a învățat mai multe despre viață decât toate școlile prin care am trecut.

Era un om superstițios. Se speria absurd când ne vizita vreo cucuvea rătăcită. Nu spăla în zilele de sărbătoare. Purta batic și își colora petele de pe haine cu marker negru când trebuia să meargă la o înmormântare. Își trăia viața după norme vechi, puțin desuete.

Munca cât zece, dar nu din nevoie. Pentru tanti N. munca era o punte spre realitate. Cât timp putea să se aplece și să smulgă buruieni și să oblojească trandafiri și să culeagă via, viața era datoare să o asculte, realitatea să se plece. Și ambele se conformau. Statura mică a bătrânei ne proteja pe toți. Pe soțul ei, pe câini, pe mine. Aborda viața cu atât de mult simț practic încât nimeni în jurul ei nu îndrăznea să se vaite prea mult. Dramele să aștepte. Până când frunzele vor fi curățate, găinile hrănite, piersicile culese din pom. Iar cum fiecare zi în curtea cu trandafiri venea cu noi activități sezoniere, dramele băteau în zadar în geam și sfârșeau prin a se ofili în ritm cu frunzele nucului din grădină.

Tanti N. era un om taciturn. Vorbea puțin, măsurat, cuvintele ei erau mereu atent cântărite. Să nu jignească, să nu întărate. Nu avea școli înalte, dar, cu tot vocabularul ei simplist, nimerea mereu la fix. Iar oamenii o căutau și o prețuiau pentru asta. Așa se face că banca din curtea cu trandafiri a devenit, de-a lungul anilor, un fel de loc de spovedanie. Oamenii veneau, se

așezau și vorbeau. Mai sincer poate decât în biserică. Tanti N. nu judeca niciodată sau dacă o făcea, nu lăsa nicicând să se observe. În schimb avea talentul acela rar de a reduce cele mai complicate și mai lipsite de ieșire situații la proporțiile lor exacte. Odată i-am mărturisit ultimul meu eșec sentimental. Urmărise din umbră toată drama, fusese un martor discret la tot șirul de acuzații și certuri ce preced un final previzibil. În stil caracteristic, nu se amestecase.

Dar în seara aceea, când, cu inima franjuri m-am deschis în sfârșit în fața ei, mi-a răspuns simplu „*Nu vă potriveați?*”. Și ceva din tonul ei, din firescul cu care acele cuvinte au fost rostite, a reușit să vindece o rană încă sângerândă. Așa era tanti N. Discretă, tăcută. Dar mereu prezentă, mereu gata să ajute, mereu cu cuvintele potrivite la îndemână.

Când m-am mutat în curtea cu trandafiri, tanti N. a păstrat o cheie de rezervă de la locuința mea. În orice alt context, aș fi obiectat la asta. Am acceptat cu resemnarea omului care nu are nimic valoros de furat. Abia mai târziu am înțeles sensul cheii. Tanti N. nu intra niciodată peste mine, nu îmi umbla în lucruri, nu strecura nicio aluzie la dezordinea din casă. Dar prezența ei în locuință se simțea, ocazional. Florile de la pervaz refuzau să se usuce, în ciuda faptului că uitam să le ud, uneori cu lunile. Hainele puse la uscat aterizau pe nesimțite pe colțarul din hol, frumos pliate, fix înainte ca o ploaie rebelă de vară să se reverse asupra curții cu trandafiri. Iar uneori, când mă întorceam seara, găseam pe masa din bucătărie frânturi mici din recolta zilei: caise, smochine, mere, struguri. Fiecare sezon venea cu delicia lui. Iar tanti N. le împărțea firesc, cu generozitatea omului căruia viața i-a dat exact cât trebuie și puțin mai mult.

Mi-ar fi plăcut să-i aflu povestea vieții. Cumva, nu s-a

invit niciodată contextul potrivit să o întreb. Trăia atât de ancorată în prezent încât orice incursiune în trecut s-ar fi resimțit ca o intruziune. Era complet detașată de nevoia tipică a bătrânilor de a rememora. Ce s-a dus s-a dus. Să ne concentrăm pe prezent.

Știu că s-a născut în Banloc. Și că nu a avut o viață ușoară. Într-o zi, pe când vorbeam, subiectul a ajuns la ierni și la frig. Iernile de odinioară... Iar atunci tanti N. a lăsat să-i scape singura amintire pe care mi-a îngăduit să o duc mai departe. O iarnă mizerabilă, un cămin de bătrâni. Și oameni murind ca muștele de frig și inaniție sub ochii neputincioși ai unei tanti N. mai tinere.

Domnul J.

Domnul J. era opusul lui tanti N. De fapt, nu cred că am întâlnit vreodată doi oameni mai diferiți. Dar în cuplul format din tanti N. și domnul J., diferențele uneau. Erau firi diferite, dar complementare. Tanti N. - tăcută, practică, mereu activă. Domnul J. - vorbăreț, inventiv, hedonist. Iar combinația dintre cei doi crea un mediu plăcut, în care simțul practic se îmbina firesc cu o leneveală confortabilă și povești.

L-am cunoscut într-o zi de primăvară, în timp ce îmi căram puținul avut în noua locuință. Împingea o bicicletă aproape la fel de bătrână ca și el pe sub bolta de trandafiri. De bicicletă, legate, o mulțime de sticle pline cu apă. Venea de la cișmeaua din cartier, aprovizionat cu apă „de izvor”.

Și-a rezemat bicicleta de zid. Apoi s-a așezat pe bancă, a deschis o sticlă de plastic cu bere neagră și și-a aprins o țigară. A început să povestească.

Așa a intrat domnul J. în viața mea. Un bărbat scund, durduluiu, cu nasul roșu și ochi plini de bunătate.

În curtea cu trandafiri, fiecare actor avea rolul lui prestabilit. Iar în această constelație, domnul J. era, fără îndoială, cronicarul. De fapt, se credea meșter. Mereu repara, cu succes variabil, diverse lucruri. Într-o zi m-a lăsat fără curent. Moderniza soneria. Era omul la care apelam de fiecare dată când se strica ceva. Mă ironiza mereu. Pentru incapacitatea mea totală de a petici un cauciuc de bicicletă, pentru ignoranța pe care o manifestam de fiecare dată când îmi cerea „șurubelnița în formă de stea”, pentru îndărătnicia cu care refuzam să mă urc pe scara ce ducea pe acoperiș. Dar de ajutorat, mă ajuta întotdeauna.

În materie de reparații domnul J. își lăsa timp să găsească rețeta potrivită, dar când venea vorba de povești, ajungea un impuls mic. Domnul J. avea stilul acela de a crea atmosferă cu vorbe simple. Așezat pe bancă, cu o bere neagră în față și țigara fumegând leneș în scrumieră, domnul J. făcea să renască timpuri și locuri demult apuse. Povestea și vedeam praful de pe o uliță ce nu mai există ridicându-se. În fața mea apăreau ogoare, și sate și Timișoara din alte vremuri. Îl vedeam conducând un autobuz, un TIR, reparând un șir nesfârșit de rable comuniste într-un atelier improvizat, aplecându-se cu greu pe plantația de tutun unde a lucrat o vreme. Îl văd absorbind povești de viață, observând, mirându-se, fără măcar să intuiască faptul că, decenii mai târziu, el avea să fie ultimul mesager al acestor istorii.

A crescut un copil și câteva zeci de generații de câini. În acest tumult, singura constantă pare a fi rămas bicicleta. Pe prima a primit-o când avea vreo 15 ani. Făcea naveta în alt sat și atât s-a rugat de mama lui până când a primit-o. O rablă veche, probabil la al 5-lea proprietar.

„Era a fiului doctorului. Ăla.. eh... nu prea se dădea el, era mai mult de fală. O vacă a trebuie să dea săraca mama pentru ea, dar în final am primit-o. Într-o zi am învățat să mă dau pe ea. 10 ani m-a ținut. Apoi a trebui să plec și am vândut-o cuiva de la armată.”

Când l-am cunoscut, domnul J. avea o mică flotă. În garaj se lăfăiau pe puțin trei biciclete, toate vechi, toate ruginite și toate, culmea, funcționale. La 70 de ani, domnul J. încă încăleca voinicește pe ele. Mergea la pescuit, sau la cișmea.

El m-a convins să îmi iau prima bicicletă și tot el m-a

ghidat, când a devenit clar că nu sunt în stare să repar nici măcar o pană. Iar cândva, viața a inserat o intersecție. Un bătrân bonom a realizat că picioarele nu îl mai țin. Iar o fată o idee mai tânără și-a descoperit brusc interesul pentru turele de ciclism lungi, uneori de sute de kilometri.

Ștafeta s-a predat tacit, o bicicletă veche a lăsat cale liberă unei biciclete de munte aproape noi. Dar poveștile au continuat să curgă ani la rând. După fiecare tură, la revenirea în curte, domnul J. mă aștepta pe bancă. Mă așezam în leagăn. Ne aprindeam amândoi țigările. Iar atunci eu povesteam, iar domnul J. asculta zâmbind.

Generații

Din mariajul dintre tanti N. și domnul J. a rezultat o fiică. Și mai târziu, un nepot. Fiecare diferit, purtând în personalitatea lui amprenta unui context istoric mai larg. Doamna R., fiica, un simț practic și o duritate reconfortante. Se exprimă clar, nu se încurcă în nuanțe. La fel ca mama ei, are calitatea aceea rară de a reduce lucrurile la proporțiile lor exacte. O generație mai jos, nepotul. Vocal, mereu cu zâmbetul pe buze, mereu cu o idee nouă de proiect la orizont. Dar în ciuda diferențelor inerente, în toți trei pulsează același instinct de supraviețuire. Tanti N., fiica și nepotul sunt fiecare o imagine a rezilienței. Se adaptează timpurilor, nu le contestă. Ca un fir roșu, instinctul de supraviețuire și bunătatea își croiesc drum de la o generație la alta. Se intersectează cu alte fire, de alte culori. Și ȳes un întreg primitor și confortabil. O familie unită, puternică, unde iubirea se exprimă în cuvinte puține. Dar ajunge o secundă ca să înțelegi că este acolo. Și că în momentele cheie, mama, fiica și nepotul vor face mereu un front comun, indestructibil în fața la tot ce viața s-ar gândi să le arunce în cale.

Când trei generații diferite se întâlnesc ocazional în aceeași curte, apar, firesc, mici diferențe. Dar în această familie nu există noțiunea de ceartă. Doamna R. clatină ușor din cap de fiecare dată când tanti N. insistă, în ciuda anilor, să urce scările ușor putrezite către acoperiș. Tanti N. îi răspunde cu un zâmbet și își vede frumos de treaba ei. Hainele se usucă cel mai bine sus, la soare.

Așezat pe bancă, soțul doamnei R. alintă câinele. Privindu-l, nu ai bănui că nu e înrudit genetic cu restul

locuitorilor. Pare o variantă mai tânără a domnului J. La fel de blând, la fel de afectuos cu animalele, la fel de dornic să ajute.

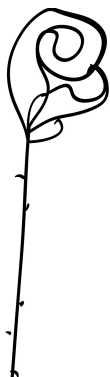
Nepotul are politețea gravată în ADN. Și nu este una de suprafață, educată. Când te salută, simți că o face cu sinceritate, nu pentru că trebuie, ci pentru că îi face reală plăcere să te vadă. Când se oferă să te ajute, știi că o va face fără cea mai mică așteptare la reciprocitate. De fiecare dată când pășește în curte, aerul se schimbă. Curtea se umple de energie, moleșeala lasă loc dinamicii. Tanti N. și domnul J. zâmbesc mândri, chiar dacă îl revăd pentru a zecea oară în aceeași zi.

În această dinamică îmi găsesc, culmea, locul. Toți mă acceptă cu deschiderea oamenilor obișnuiți să construiască o masă mai mare de fiecare dată când viața le dă puțin mai mult decât au nevoie. Iar în această familie, belșugul capătă o altă conotație. Iubire, siguranță, deschidere, unitate, confort. Până să dau de ele, nu știam cât de mult mi le doream. Dar aici, le primesc fără condiții și le accept cu stângăcia omului neobișnuit cu bunătatea.

Gândul îmi zboară la vechea mea casă. La o distanță de nici 200 de kilometri, circumstanțe similare au creat cu totul alte caractere. Bunica mea, un om de aur, prins prea adânc în ghearele unei depresii cronice, pe vremea când depresia nu exista. Bunicul, ce într-o zi m-a abandonat pur și simplu, tăindu-și venele în bucătărie. Părinții, ce ani la rând m-au „iubit” cu pumni și insulte până când aproape că m-au împins la autodistrugere.

În familia mea, traumele se propagă și se amplifică de la o generație la alta. Evoluează în forme tot mai brutale, tot mai toxice. Eu ar fi trebuit să fiu, firesc, următoarea purtătoare a acestei torțe. Iar apoi în calea mea au apărut curtea cu trandafiri și oamenii de acolo. Pentru prima dată în viață, am cunoscut normalitatea. Și am constatat că îmi place.

Pentru tanti N., domnul J., doamna R. și nepot eu sunt un personaj de fundal. Dar ei pentru mine, sunt o ancoră. Plantează în viața mea o intersecție. Un drum cunoscut, plin de ură, violență și neîncredere la stânga. Și la dreapta, o cale nouă, neimaginată. Bunătate, afecțiune, deschidere. Violența mă cheamă. E caldă, plăcută, familiară. Dar pe drumul din dreapta, soarele se filtrează printre frunzele de vie. Se întrevăd vag contururile a cinci personaje stând la masă, împreună. Și aleg să merg în direcția lor. Cândva îi voi depăși. La această masă, e loc doar de cinci. Dar drumul deschis de ei va rămâne. Și voi pași pe el cu o stângăcie asumată.

Truli

Curtea cu trandafiri era, prin definiție, un loc sigur. Domneau niște norme nescrise, dar atât de clare că orice vizitator, uman sau nu, le accepta instantaneu. Așa se face că în 12 ani am reușit să trăiesc fără probleme în compania a zeci de vizitatori. Unii cu două picioare, alții cu patru.

Dar lucrurile se complicau rapid odată ce părăseam curtea. Ostilitatea se revărsa. Iar uneori, ostilitatea asta știa să latre furios.

Întreaga zonă părea să fie un fel de rai al câinilor vagabonzi. În sezonul nunților, nu era lucru neobișnuit ca douăzeci de potăi de diverse forme și dimensiuni să poposească cu săptămânile pe stradă. Ziua mai era cum era. Dar noaptea, un drum de câteva secunde avea oricând potențialul de a se transforma într-o aventură nu tocmai plăcută. În acea perioadă mi-am făcut doi prieteni noi: o umbrelă solidă, botezată simbolic „anticâinele” și un spray cu piper. La ultimul am renunțat repezitor, nu înainte să mă transforme pentru scurt timp într-o versiune mult mai... picantă. Dar „anticâinele” m-a scos din mizerie de multe ori.

Atât că nici cel mai bun anticâine nu a reușit să-l țină la respect pe Truli. Cine era Truli? Un veteran. A poposit pe la noi cu prilejul unei nunți, a decis că-i place, așa că a rămas. Și în decurs de câteva zile a devenit protectorul oficial al străzii. Cam în aceeași perioadă, Truli a decis că sunt o intrusă. Îmi era frică de el și o simțea. Așa că de fiecare dată când drumurile noastre se intersectau (mult prea des, din păcate) Truli, în general liniștit și disprețuitor, începea să mă alerge. Nu m-a atacat niciodată, dar era clar că savura efectul. Simțea cum mă trec fiorii pe șira

spinării. Se hrănea din asta.

Aș vrea să spun că povestea s-a terminat rapid. Dar spre rușinea mea, cercul a durat câțiva ani buni. Ani în care șarlatanul acela mic cu picioare strâmbe a reușit să se împrietenească cu toți vecinii. Toți, în afară de mine. Tanti N. îl hrănea constant și nu exista zi ca un os sau niște resturi de cârniță să nu își găsească drum spre locul unde dormea Truli. „Meciurile” noastre amuzau cartierul. Eu nu eram amuzată.

Spre norocul meu, Truli pleca des în „călătorii de afaceri”. Obligațiile lui multiple și nunțile ce se perindau regulat prin cartier îl făceau să lipsească uneori cu săptămânile. De fiecare dată respiram ușurată, în speranța că bestia și-a găsit altă creață de terorizat. Și absolut de fiecare dată, Truli reapărea, mai pusă pe scandal ca înainte.

Până într-o zi, când am decis că așa nu se mai poate. Împinsă de un instinct masochist, am deschis poarta curții cu trandafiri, gata sa confrunt bestia. Evident, lipsea. Poate de data asta a plecat pe bune... Nu plecase. M-a fugărit în aceeași seară, când mă întorceam obosită și cu capsă pusă de la lucru. Doar că de data asta nu a avut efectul scontat. Am făcut o piruetă ridicolă pe trotuar, l-am privit în ochi și am rostit ferm „Truli”. Fără dulcegării și mieunături. Nu știu ce a făcut atunci click în capul lui de cățel. Cert e că s-a întors, a traversat strada, s-a întins și a început să sforăie. Din acea zi încolo m-a ignorat.

Cumva previzibil, din confruntarea respectivă a câștigat, la final, Truli. Pentru că odată îngropată securea războiului, am decis să îmi iau în serios obligațiile obștești. Așa că la intervale regulate, în zona frecventată de Truli ateriza o pungă de boboțe pentru căței, plătită cu sudoarea subsemnatei.

Foc!

Orice câine are limbajul lui. În timp îl înveți. Înveți să diferențiezi un lătrat de alarmă de un lătrat de alertă. Înțelegi sensul ascuns al mârâiturilor. Pricepi când vor să se alinte, când au nevoie de atenția ta imediată, când se simt rău, când le e foame, când le e dor, când pur și simplu simt nevoia să își exteriorizeze fericirea.

Limbajul canin e divers. Dar ceva din noi rezonează cu el. Cu timpul, ajungem să ne înțelegem câinii. Și ei pe noi. Ajunge să ni se pară firesc să dialogăm cu câinii care ne-au ales. Și acceptăm cu seninătate faptul că uneori ei ne înțeleg și ne răspund cu mai multă empatie decât companiile noastre umane.

Dar unele sunete nu au nevoie de nicio explicație. Sunt cazuri rare în viață când corpul nostru reacționează instinctiv. Când ceva primar se deșteaptă în noi. Senzația de pericol. Iar aceea șterge orice altceva.

Am experimentat această senzație de două ori. Ambele dăți în curtea cu trandafiri, ambele în aceeași noapte.

Când locuiești la curte, atingi un punct în care devii imun la anumite sunete. Șoriceii din pod nu te mai deranjează. O conversație la ceas de seară între doi patruzezi aflați la câteva garduri distanță devine zgomotul de fundal pe care adormi. Păsările de noapte, broscuțele, greierii și toate celelalte pot povesti după plac pe limba lor. Somnul vine.

Iar apoi sosește și noaptea când mă trezesc brusc. Lătrături panicate sfâșie noaptea. Buimacă de somn, nu pricep ce mi se întâmplă. Dar corpul meu intră brusc în alertă. Sar din pat. Fug în curte. Dolly și Lolita și-au ieșit din minți. Urlă, aleargă fără sens, fac un circ monstruos. Scanez zona. Nimic. În jur

noaptea îmbracă curtea cu trandafiri într-o pătură caldă. Și totuși, ceva în aer se simte... ostil. Ies la o plimbare în curte. Nimic, nicăieri. Decid doar pe jumătate convinsă că un arici a făcut o vizită. Încerc pentru ultima dată să calmez căinii. Nicio șansă.

Dau să intru în casă, iar atunci îl aud. Un zgomot inconfundabil, de grindă de lemn care cedează sub greutatea focului. Modul în care casele sunt dispuse a mascat incendiul. Noaptea calmă de vară nu a trimis nicio undă de fum în direcția noastră. Și totuși, la mai puțin de un metru distanță, casa vecinilor arde în văpăi. Focul se propagă mult peste nivelul acoperișului meu. Iar atunci constat subit că Dolly și Lolita tocmai mi-au salvat viața.

Orele care urmează mi s-au întipărit doar sub formă de secvențe. Mă văd bătând cu violență în ușa bătrânilor. Luminile aprinzându-se în camerele lor. Pe Tanti N. în cămașă de noapte, cu fața pălind brusc odată înțeleasă situația. Pompierii luând cu asalt curtea cu trandafiri. Frica. Ar fi ajuns o scânteie. O nenorocită de scânteie pentru ca Raiul plin de verdeață să se transforme într-o mare de flăcări.

Puf

După ce Lolita a plecat în Raiul câinilor, peste curtea cu trandafiri s-a așternut o vreme, tăcerea. Tăcere perturbată brusc și fără drept de apel de apariția unui nou personaj: Puf.

Imaginați-vă cel mai mare câine posibil. Adăugați o mare de lațe albe, imposibil de pieptănat. Și o lipsă totală de înțelegere a propriilor dimensiuni. Acesta era Puf. Dulău la exterior, cățelandru la interior.

În prima săptămână la curte, Puf a îndeplinit cu succes munca a zece zilieri. A săpat toată grădina. Și unde trebuia, dar mai ales unde nu.

Odată consolidată reputația de inginer, Puf a trecut la lucrări mai complexe. Săpa tunele. Pe sub gard. În decurs de câteva săptămâni, curtea cu trandafiri a devenit o mare masă de cratere și pasaje subterane. Astupai unul, apărea altul.

Hiperactiv, jucăuș și tăntălău în același timp, Puf transforma orice zi într-o nouă provocare. I-am luat jucării. A profitat din plin de ele. O noapte întregă, locuitorii curții cu trandafiri au admirat stelele. De somn nici vorbă, în contextul în care pe fundal ne cânta o minge... scârțâitoare.

Am cedat și noi și mingea odată cu apariția zorilor.

Mai avea Puf un mare talent - era un maestru înnăscut în ale evadatului. Asta deși nu își dorea de fapt să evadeze. Minteia lui de cățel îl ducea exact până peste gard. Odată ajuns acolo, circuitele lui neuronale se blocau. Știa să fugă, dar era perfect incapabil să reconstituie același drum în sens opus. Ceea ce mă aduce la o nouă noapte mirifică de vară.

Prin fereastra deschisă se strecura o boare ușoară. Se auzeau greierii cântând. În aer mirosea vag a iasomie. Magie în

stare pură. Până când, ca la comandă, toate elementele amuțesc și aerul este invadat de schelălăituri dramatice. Ezit un moment să ies în curte. Știu exact ce mă așteaptă. Așa că zăbovesc câteva minute în pat, cu speranța deșartă că lucrurile se vor așeza, totuși, cumva. Ți-ai găsit. Puf își descoperă calități de soprană. Acum cântă pe două voci. Simt cum aerul se umple de iritarea crescândă a vecinilor. Mă rostogolesc alene dintre perini. Of, noapte de vară, poetică ai mai fost...

În curte, circ. Dolly se agită, de Puf nici urmă. Intuind corect, arunc o privire peste gard, în curtea vecină. Acolo dau de un Puf dramatic, ce devine brusc fericit și calm la vederea mea. Eu nu sunt nici fericită, nici calmă.

Timp de minute bune, încerc să-l conving pe zăpăcit să sară gardul înapoi. Blocaj total. În interval de câteva minute, Puf a uitat și că poate să sară și că natura l-a dotat cu niște lăbuțe lungi și flexibile. Na bun, planul a nu funcționează, trecem la varianta b: condu cățelul pe lângă gard până la ieșire și ia-l în primire acolo. Ți-ai găsit! În fața porții, Puf se blochează din nou. E clar, creierașul lui a rămas oficial fără baterii pentru o seară. Nu pricepe noțiunea de poartă. Așa că tot la planul c ajungem.

Ce implică planul c? În prima fază, gimnastică. În pijamale. Mă cațăr peste gard. Întind brațele. Puf se prelinge cu toată greutatea lui de cățelandru obez în ele. Mai puțin și pic și eu peste gard. Mă stabilizez. Bun. De la cardio trecem la ridicat greutăți. Una. De treizeci de kile. Peste gard.

N-o fi Puf un slăbănog în general, dar în noaptea aceea a atins, printre altele, un nou record de greutate. Îl ridic cu dificultate peste gard. Aterizez în fund. Stric frumusețe de pijamale. Pământul se simte cald și primitiv. Nu m-aș mai ridica. Poate e mai bine să nu mă ridic. Nu de alta, dar risc să fac... tocăniță de cățel.

Apropo: unde e cățelul? Uite-l! Doarme liniștit, ca un îngeraş obez, cu lațele fluturându-i gingaş în ritm cu sforăielile.

Ziua când Puf și-a luat concediu

Da, Puf știa să evadeze. Dar când venea vorba de cântărit consecințe, mintea lui dădea eroare. Iar norocul lui i s-a terminat brusc, în ziua când Puf și-a sincronizat evadarea cu momentul în care hingherii au ieșit puțin să se plimbe.

L-am căutat și eu și bătrânii timp de trei zile. Tot cartierul a intrat în alertă, cu ochii după un câine mare, blănos și nu foarte deștept.

Peste curtea cu trandafiri se așterne încet îngrijorarea. Dolly îmi aruncă priviri întrebătoare. Pe fața rozalie a domnului J. se citește tristetea. Chiar și tanti N., de obicei senină și calmă pare tensionată. Așa că îmi calc pe inimă și într-o dimineață de sâmbătă chem un taxi cu destinația Iadul.

Mașina mă lasă în mijlocul unui câmp. O construcție imensă, parțial degradată, tronează în fața noastră. În aer, un dampf inconfundabil de rahat. Din toate părțile se aud lătrături. Suntem la adăpostul de câini, probabil cel mai macabru loc din întregul oraș.

Doar că până și Iadul are... program corporatist. De luni până vineri, de la 9 la 17. Eu m-am găsit să vin fix sâmbătă. Paznicul se codește să mă lase să intru. Așa că pentru prima (și ultima) dată în viață apelez la o strategie feminină. Clipesc de câteva ori. Las să se strecoare un oftat. Îl vizualizez în gând pe Puf, lovit, posibil mort, cu blana lui albă pătată de sânge. Lacrimile încep să curgă. Paznicul se înmoaie. Mă lasă să intru. Scurt, numai două minute. Am nevoie de unul. Parcurg rapid șirul nesfârșit de cuști. Dacă aș zăbovi, aș ceda nervos. De peste tot, priviri blânde de căței mă cheamă. „*Ia-mă acasă*”.

„*V-aș lua pe toți, dar azi îl caut pe Puf*”. Și îl găsesc.

Îngrămădit cu alți doi câini, mirosind execrabil. Mă vede și începe să dea din coadă. „*Mami, ai venit și tu*”. În viața mea nu mi-am dorit mai mult să îmbrățișez și să omor pe cineva în același timp. Dar regulile adăpostului nu îmi permit nici una, nici alta. Și nici toate lacrimile din lume nu ar putea convinge paznicul să îmi redea cățelul. Trebuie hârtii, trebuie justificări.

Așa că revin în curtea cu trandafiri și petrec încă două zile mizerabile cu gândul la blănos. Griji i se adaugă o problemă logistică. Adăpostul e puțin mai departe ca dracu. De mers pe jos nicio șansă, autobuzele metropolei nu ajung acolo. Mașină nu am, prietenii mei sunt cam la fel de pârliti ca mine. Așa că încep cu telefoanele la... dispeceratele de taxi.

Dacă a ieșit un lucru bun din toată pățania, e că vreo trei doamne de la recepție au râs cu lacrimi. „*Mă scuzați, găsiți cumva un șofer dispus să transporte o namilă de cățel jegos și puturos de la adăpost?*”. Culmea, se găsește.

În luna următoare mă înființez, în compania unui taximetrist simpatic, înapoi la adăpost. Dau cu subsemnatul. Promit solemn să fiu cu ochii pe bestie (am fost și înainte, dar tot degeaba! Nu le zic asta). Iau pufoșenia în primire. Și aștept, și tot aștept. Taximetristul nicăieri. Apare într-un final, dar nu singur. Alături de el, un cățel galben, la fel de urât mirositor ca al meu. „*Nu puteam să-l las acolo*”, îmi spune. „*Al naibii Puf, unde dai și unde crapă*”.

În acea zi, doi căței au ajuns din nou acasă. Pe mine, toată povestea m-a costat 200 de lei (da, nici până azi nu am uitat). Dar mi-am luat revanșa. Căci după ce bucuria revederii s-a liniștit, pe locuitorii curții cu trandafiri i-a lovit brusc realitatea. Una puturoasă. Concediul lui Puf a lăsat urme... olfactive.

Ar fi un moment bun de menționat că marele, puternicul și impunătorul Puf avea și un punct slab, la fel de mare: apa. O

detesta cu toată forța. Iar dacă în general scăpa ușor de baia lunară, în ziua respectivă astrele i-au întors spatele și i-au arătat fundul.

Concediul lui Puf s-a sfârșit în ligheanul de rufe, plin până în gât de spumă. I-am descâlcit lațele cu peria de covoare, după ce toate metodele mai blânde au eșuat. A îndurat toată povestea fără măcar să mârâie. Și din ziua aceea, nu a mai evadat niciodată.

Gagici!

O casă la oraș nu e chiar un lucru neobișnuit. Geografic vorbind, curtea cu trandafiri ținea de Timișoara. Dar anumite aspecte ale locului mă făceau să uit adesea că mă aflu în oraș. Spațiul imens, livada și... găinile. Ei, și aici lucrurile se complică.

De fel ador găinile. Într-un strat generos de pesmet, alături de o porție mare de cartofi prăjiți și o cola rece. Și iată-mă în curtea cu trandafiri, cu KFC-ul meu de toate zilele plimbându-se vesel și fără nicio treabă prin iarbă. O asemenea combinație riscă să nască dileme morale greu de reconciliat. Așa că am ales să le ignor. Mi-am văzut de șnițelul meu și de pulpele mele în sos de smântână ani la rând, încercând din răspuțeri să uit că sursa acelor delicatose trăiește la câțiva metri distanță.

Strategia a funcționat, oarecum. Hăituite în permanență de un cocoș posesiv și viril, găinile găseau prea puțin timp să se preocupe de existența mea. Iar apoi a venit și ziua când, mai puțin prin voință divină și mai mult prin voință canină, cocoșul a sfârșit tragic într-o oală cu supă. Nu știa atunci, dar scria istorie. Cel mai diabolic cocoș al curții avea să fie și ultimul.

La scurt timp după ce ultimii stropi de supă au fost mâncați, ultimele oase roase și vasele spălate, tanti N. a decis că nu îi mai trebuie cocoși niciodată. Iar asta a lăsat un vid în haremul din coteț. Atât că, în loc să-l plângă, găinile au devenit brusc... feministe. Dacă ar fi avut voce, am fi asistat la un protest cel puțin interesant, cu pene arse în public și cinci găini scandând la unison „jos dominația cocoșilor”.

Lipsite de mijloace de protest mai elevate, găinile au luat cu asalt curtea cu trandafiri. Dintr-o dată, zona lor dedicată, de

altfel generoasă și plină de oportunități, nu le mai ajungea. Așa că zburau peste gard. Cu ocazia asta am aflat și eu că găinile pot, de fapt, să zboare. La aterizare stau mai prost. Invariabil nimereau fix în zonele unde aveam eu treabă.

M-a scos din mizerie Lulu. După câteva excursii de acest gen, soldate cu mici incursiuni în boboșele cățeilor, Lulu a decis că destul e destul. Și și-a făcut o misiune din a goni găinile, cu mârâituri care lăsau prea puțin loc de interpretări. Găinile au concluzionat că le stă bine nemâncate și s-au refugiat frumos în curtea din spate. Un compromis ideal, dacă nu și-ar fi stabilit sediul central fix în zona în care aveam obiceiul să îmi pun rufele la uscat. Eu nu știu nici să latru, nici să mârâi. În schimb părul, în zilele lui proaste, arată cam ca o pasăre înfioată. Probabil asta a determinat găinile să îmi acorde brusc un interes sporit.

Și așa m-am trezit într-un cerc format din cinci găini mult prea prietenoase și mult prea insistente. De fiecare dată când apăream, găinile mă luau cu asalt. Fără agresivitate, dar ferm. Mi se plimbau printre picioare, ciripeau pe limba lor și manifestau un entuziasm mult prea mare la vederea mea. Să le gonesc, nici vorbă. Eram de-a lor și nu se sfiau să-mi amintească asta. Nah, eu cu găinile îs în... plop. Dar niște ani de trăit pe lângă animale m-au învățat ceva: orice relație între specii funcționează mai bine când adaugi niște mâncare.

Așa că am început să le hrănesc, mai mult din lipsă de idei și de dragul experimentului. Apoi am început să vorbesc cu ele. Iar cândva, într-o zi plină cu soare, m-am trezit rostind, fără măcar să îmi dau seama ce spun, „salut, gagici!”. De atunci, porecla a rămas consacrată. Iar „gagicile” și cu mine am devenit un fel de prietene.

De altfel, ele mi-au oferit și cea mai cinică lecție despre relații. Sfidând sorții, au trăit ani buni după moartea cocoșului.

Au supraviețuit bătrânilor și câinilor. Și și-au continuat ciripitul fericit în altă curte, după ce curtea cu trandafiri și-a închis definitiv porțile. Așa că cine știe? Poate o viață fără „cocoși” chiar e secretul longevității.

Buldozerul

Există multe modalități de a trezi. La curte, deșteptătorul concurează fără prea mari șanse de succes cu găini, câini, pisici și... vecini matinali. Te obișnuiești cu toate. De fapt, ajungi să le preferi unei alarme stridente de telefon. Dar ocazional, nervilor firești de dimineață li se adaugă tot felul de stimuli neașteptați.

Trăiam deja de vreo zece ani în curtea cu trandafiri când am decis că e timpul să vin de hac mucegaiului din casă. Iar după ce luni întregi de zugrăvit pereții pe repeat și aerisit constant nu au rezolvat problema, gazdele mele au recurs la soluția extremă. Au spart o gaură în zid și au montat un geam. Din asta, au decurs câteva efecte colaterale. În primul rând, am devenit brusc subiectul de interes al pisicilor. Mă vizitau zilnic. Mă priveau cu un ochi critic atunci când exersam pentru dans și își manifestau vizibil dezaprobarea față de tehnica mea deficitară. Ocazional, prindeam un film împreună.

Al doilea efect a fost că orizontul meu s-a mărit peste noapte. Dintr-o dată aveam vedere spre casa vecinilor. Zidurile noastre lăsau un loc de maxim jumătate de metru, suficient cât lumina să se strecoare timid, fără ca soarele să atenteze prea direct la intimitatea mea.

Așa că mare mi-a fost mirarea când într-o zi m-am trezit cu sentimentul acut că... ceva e altfel. Prea multă lumină. Și o idee mai mult zgomot ca de obicei. De fapt, am impresia că se mișcă pământul de la zgomot. Cutremur? Poate...

Arunc o privire pe geam. Soare. Direct. Stai, lipsește un zid. Lipsește o casă! Creierul meu încearcă în zadar să proceseze. Iar apoi, cireșa de pe tort, văd cum în direcția mea se îndreaptă o dihanie pe roți. Îmi ia câteva secunde să realizez că dihania e de

fapt un buldozer. Unul din categoria grea, ce aparent a pus gând rău curții cu trandafiri și mie. Se oprește la limita dintre proprietăți. Dă cu spatele. Revine. Se aud ziduri cedând. Vecinii renovează și nu o fac deloc discret.

A fost începutul unei săptămâni interesante. Din motive logistice ce îmi scapă, buldozerul intra în acțiune doar dimineața. Iar asta a adus cu sine o schimbare de proporții. Am devenit brusc aproape matinală. Mă trezeam la 8!

Dar cu adevărat amuzant a devenit în ședințe. Lucram de acasă în acea perioadă. Și tare aș fi vrut să văd expresia de pe fața clienților mei când banalului „Bună dimineața” i se adăuga un „îmi cer scuze pentru zgomotul de fundal, se plimbă un buldozer în fața casei mele”.

Când au încercat să mă mărite

Printre oaspeții regulați ai curții cu trandafiri, s-a numărat, timp de mulți ani, și un cuplu: doctorul și soția. Niciodată nu am aflat cum îi cheamă. Erau exemplul clasic de mariaj ținut în picioare mai mult din obișnuință decât din iubire. Probabil prea multă dragoste nu a fost între ei niciodată. Erau prea diferiți, iar anii, în loc să peticească acele diferențe, doar le-au accentuat.

La momentul de care vă povestesc, doctorul și soția trăiau fiecare în filmul lui, iar cele două fire narrative se intersectau rar, la fel ca și soții. Nu vizitau niciodată împreună. Doctorul, bătrân, obez și bonom, poposea des pe banca din curte. Îmi plăcea de el. Avea o voce gravă, plăcută. Nu se agita. Savura în tihnă o bere neagră alături de domnul J. Răsfața câinii. Nu făcea caz de titluri sau maniere. Oferea confortul unor perechi de papuci vechi, ușor uzați, dar comozi și calzi.

În opoziție, soția lui se învăluia într-o demnitate forțată. Când pășea în curte, aproape că simțeau mirosul de vechi și naftalină. Și știai instinctiv că în spatele fațadei rigide, moliile invadaseră de mult dulapul.

Pe față, soția doctorului afișa grații de pension. Își purta figura plâpândă demn, părul complet alb contrasta discret cu hainele negre. Vorbea exclusiv în șoaptă, cu o voce mieroasă, de mătă ce se alintă: *sunt mică și drăguță, n-aș face un rău în lumea asta*. Ei aș!

Iar apoi, într-o zi de vară, doctorul a suferit un infarct și s-a dus. Am aflat seara, când povesteam cu tanti N. L-am regretat. Când oamenii care ne-au tranzitat viața, chiar și pentru scurt timp, mor, ne lovește brusc faptul că și noi le vom călca pe urme, mai devreme sau mai târziu. Doar că moartea doctorului a

declanșat o reacție în lanț. Piesele de domino au început să pice și dintr-o dată m-am trezit că devin din martor, pradă. Una foarte puțin versată în regulile jocului.

După moartea doctorului, soția lui a început brusc să își intensifice vizitele. Venea, se așeza pe bancă și suspina. Iar tanti N. era mereu acolo să o asculte și să o mângâie prietenește pe braț. Cu trecerea lunilor, suspinele s-au domolit, iar viața, cum îi stă în obicei, a început să curgă din nou, total indiferentă la pierderile individuale. În schimb, soția doctorului s-a găsit brusc în situația de a nu mai avea pe cine cicăli.

Într-o altă eră, lucrurile s-ar fi așezat puțin altfel. Soția doctorului și-ar fi reluat locul în societate, proaspătul statut de văduvă dându-i un plus de legitimitate în cercurile sociale. Ar fi prezidat ceaiuri și ar fi desfășurat, cu o strângere din buze, tinere în corset ce își făceau intrarea în societate.

Dar suntem în anii 2000, corsete se poartă doar prin cluburi, iar lumea e foarte puțin dispusă să mai bage în seamă o bătrânică firavă cu limba ascuțită. Atât că bătrânică nu e la curent cu ultimele schimbări sociale. Simte nevoia să miște lucruri. Și într-o zi privirea i se oprește asupra mea. Mă plimb într-un tricou lălâi și colanți prin curte și urlu foarte puțin feminin în telefon. Iar soția doctorului decide că se poate lucra cu asta.

Într-o zi de toamnă, în timp ce amestecam alene în mămăligă, îmi aud numele prin geamul deschis. Ciulesc urechile. Soția doctorului povestește cu tanti N. Doar că de data asta, conversația nu vizează un vechi ghinionist, ci... pe mine.

„Auzi, fata asta a ta e și frumoasă și de casă”

Cine?! Eu?! Fugi babă de-aici!

„Nu crezi că i-ar sta bine cu nepotul tău?”

Nepotul? Pe bune?! Și de când am nevoie de un bărbat să mă asortez?!

Traduc tăcerea ce a urmat ca un semn că tanti N. gândește cam la fel ca mine. Probabil a zâmbit și a schimbat subiectul. Dar baba insistă. „*Așa frumos le-ar sta împreună. Oricum fata stă aici de niște ani, vă cunoașteți, numai bine.*” Îmi vin în minte o sută de argumente împotriva afirmației de mai sus. Începând cu faptul că nu vreau să mă mărit! Ca pentru a o contracara pe soția doctorului, mămăliga începe să fumege în tigaie. La naiba, am uitat de ea pe foc!

Revin la treburi mai stringente și uit temporar de ce se petrece sub geam. Dar ceva mai târziu, în timp ce scormoneam fără chef în farfurie, încercând să extrag bucățile cele mai puțin arse de mămăligă, conversația mi-a revenit. *Dusă rău soția doctorului. Ce idei pe ea.*

De fapt, soția doctorului era un om extrem de calculat. În ziua aceea, capcana fusese întinsă. Iar eu pășisem ca Bulă fix în mijlocul ei.

Abia la ani distanță m-a lovit faptul că un om nu se apucă pur și simplu să urle asemenea chestii în curte. Și în niciun caz unul cu corzile vocale parțial atrofiate de la atâta șoptit. Intenționase să aud conversația respectivă. Iar acum, era timpul pentru faza doi.

Ce implica faza doi? Complimente, multe. La adresa mea. Dacă soția doctorului și-ar fi concentrat eforturile în direcția câinilor și i-ar fi periat cu la fel de mult sânge, Puf ar fi ajuns poster child pentru șampon. Problema este că în cazul meu, complimentele nu au efectul scontat. Iar când printre epitete se strecoară o idee prea des „fată de casă” (da ce alte fete mai

există?! De apartament?! De birou?! De... mansardă?!) și „viitoare soție” intru rapid în modul arici. Da, urăsc să fiu periată. Dar mai mult, urăsc să mă trezesc peste noapte punctul focal al unor ritualuri arhaice de doi lei. Și în niciun caz nu am nevoie de intervenția unei babe să îmi găsească pe cineva. Baba nu știe asta. Insistă. Eu îmi reprim dorința tot mai stringentă de a da cu ea de pereți. Îmi modelează în schimb comportamentul după cel al lui tanti N. Îmi îndrept spatele. Zâmbesc evaziv. În curtea cu trandafiri nu e loc de violență. În schimb e destul spațiu pentru a fugi. Și exact asta fac. În momentele cruciale din viață am știut mereu să fug repede. Atât că la cum decurg lucrurile, risc să devin campion național la sprint. Babushka, e timpul să te calmezi.

Dar într-o zi soția doctorului își duce intențiile matrimoniale prea departe.

Când îți duci viața în același spațiu, ajungi firesc în punctul în care te cunoști din vedere cu bună parte din cartier. Perfect. Ne salutăm, ne vedem de drum. De fel nu-mi place să stau la povești nemuritoare în mijlocul intersecției. Când mă plimb sunt eu cu mine. Lăsați-mă în pace.

Iar apoi, într-o zi, împelițatul își bagă coda și la o trecere de pietoni dau nas în nas cu soția doctorului. La naiba! Aș fugi, dar văd cum autobuzul se apropie. Și chiar n-am chef să stau după altul. Proastă idee. Dacă aș fi știut ce urmează, aș fi pierdut fără regret nu unul, ci zece autobuze.

Baba mă observă. Ca un făcut, semaforul se face roșu. Moment în care baba începe să urle. Trecătorii se opresc stupefiați, în timp ce soția doctorului povestește oricui vrea să audă frumoasa poveste de amor între „fata de casă” și nepotul pe cal alb. Mă blochez, dar nu mă ține mult. Toți drăcușorii ținută

frumos la respect de curtea cu trandafiri își scot brusc nasul afară și decid că e sigur. Și dintr-o dată ripostez, cu toată forța dată de niște nervi reprimăți mult prea mult timp. Traficul se oprește. Trecători și șoferi uită și că e oră de vârf și că se grăbesc undeva.

Ce se întâmplă în intersecție e prea spumos. Ghinionul babei este că în cazul meu, nervii vin la pachet cu o coerență pe care nu o găsesc niciodată în momentele de calm. Șterg cu ea pe jos. Frumos, argumentat, îi explic exact ce fel de om este și cam pe unde să își bage toate concepțiile arhaice. Baba se face mică. Nu se aștepta la asta. Aruncă plină de speranță priviri în public. E mică și fragilă, cineva să o salveze. Previzibil, nu se găsește nimeni. Bazează-te pe mase să întretină un scandal în loc să îl oprească. Îmi închei pledoaria la țanc ca să prind verde. O trimit o ultimă dată pe babă în zone umede și calde. Mi se pare că aud vag în fundal aplauze. A naibii babă, te-am făcut!

Eh... da și nu prea. După incidentul respectiv, vizitele babei s-au rărit, într-adevăr. Dar tind să cred că vremea tot mai rece, mai mult decât monologul meu, au determinat asta. Iar odată cu venirea primăverii, soția doctorului a revenit în forță, mai mieroasă și mai decisă să mă mărite ca înainte. Norocul ei a fost că în faza aceea concluzionasem deja că tipa e puțin șuie. Iar toată lumea știe că nu te pui cu nebunii. Așa că am ales să o ignor. Venea și priveam prin ea. Nici asta nu a descurajat-o. A continuat cu cirul ei de duzină ani la rând. La înmormântarea lui tanti N. m-a întâmpinat strigând plină de entuziasm „a venit stăpâna casei” în fața coșciugului.

Probabil și în zi de azi se plimbă pe stradă, visând la nunți și trusouri.

Balaurul

Timp de mulți ani, curtea cu trandafiri s-a mândrit, printre altele și cu un vecin mai atipic: Balaurul.

Cine era Balaurul? Un iaz. Unul nu foarte arătos. De unde i-a venit porecla, nu știu. Dar ca orice loc abandonat și Balaurul a născut legende în jurul lui. Se vorbea despre copii înecați. Pe una din marginile lacului se lăfăia o coșmelie dărăpănată din care se auzeau uneori sunete stranii noaptea. Oameni ai străzii, câini, sau ambele. Cert e că nimeni nu zăbovea prea mult în preajma Balaurului. Trecătorii grăbeau pasul.

Eu nu aveam acest lux. Balaurul se lăfăia în fața porții, despărțit doar de o stradă puțin circulată. Teamă nu mi-a inspirat niciodată. Mai degrabă un fel de curiozitate. Mi se părea ciudat că o baltă poate pur și simplu să zacă în mijlocul cartierului.

Când m-am mutat, Balaurul era un loc complet expus. Din stradă puteai să intri lejer în lac într-o clipă de neatenție. Peste ani abia i s-a adăugat un gard, semi inutil în acel punct. Balaurul începuse o tranziție lentă dar sigură către stadiul de mlaștină. Îl invadaseră stuful și mizeria, sclipirile de apă piereau treptat în fața vegetației.

Meritele paranormale ale Balaurului pot fi contestate. Dar unele contribuții ale mlaștinii nu pot fi dezmințite. Aprovizionarea zona cu o faună rar întâlnită în oraș. Rațele îl locuiau constant. Ocazional, Balaurul era tranzitat de berze. În stufărișul neîngrijit își duceau viața sute, poate mii de broaște ce concertau vesel în fiecare seară.

Când ploua, pe broaște le apuca dorul de ducă. Așa că traversau strada și vizitau curtea cu trandafiri. Cu zecile! În zilele furtunoase de vară, grijii de a rămâne uscat i se adăuga încă una:

nu călca broaștele în picioare! Le-am evitat cu succes ani la rând. Dar nimic nu m-a pregătit pentru dimineața când Balaurul a decis spontan să-mi arunce un șarpe de apă fix în dreptul porții. Am țipat atunci de m-a auzit tot cartierul.

Da, în materie de vecini, Balaurul era un... gust dobândit. Chiar și așa, vestea că va fi astupat a venit ca un șoc. Urât cum era, Balaurul oferea un factor de stabilitate. Sfida timpul, se revolta într-un fel propriu în fața orașului.

L-au umplut cu moloz. Apoi au nivelat molozul. În decurs de câteva săptămâni, Balaurul s-a transformat într-un teren viran. Și cu toate promisiunile autorităților, a rămas exact atât. Un loc pe care au început să parcheze TIR-urile și să își aducă vecinii mai puțini norocoși de la bloc câinii, pentru plimbarea zilnică.

În timp, pe locul fostului Balaur s-a creat o cărare. Tranzita terenul fix prin centru. Prima dată când am trecut pe acolo m-a încercat un sentiment straniu. Aveam impresia că mă plimb pe un mormânt. Dar cu trecerea lunilor senzația s-a diminuat. Balaurul a căzut în uitare. Iar spațiul care ne proteja de oraș prin cântece vesele de broască a devenit, ironic, o scurtătură către oraș...

Când m-a vizitat un prinț

Când eram mică, devenisem la un moment dat obsedată de un basm dintr-o carte de povești nemțească. Der Froschkönig. Pe scurt, prințesa arogantă dă de un broscoi, se tatonează ei ce se tatonează iar la un moment dat prințesa sărută broasca și aceasta se transformă în prinț.

Chiar și când am trecut binișor de vârsta basmelor, povestea mi-a rămas în minte ca o metaforă drăguță. Ființele nu trebuie judecate după aparențe.

Iar apoi m-am mutat în curtea cu trandafiri și am dat de propriul prinț. Și am ajuns la concluzia că în anumite circumstanțe excepționale, ființele trebuie judecate după aparențe. Și că oricine s-a gândit să compună basmul respectiv a abuzat mult prea tare de resursele locale de schnapps. Pentru că nicio femeie, în niciun context, oricât de critic, nu va săruta o broască. Ever!

Se întâmpla în perioada când Balaurul își trăia perioada de glorie. O ploaie torențială de vară luase cu asalt cartierul. În asemenea momente, dinamica faunei locale se schimbă. Câinii caută adăpost pe prispă, păsărelele se fac ghem sub streșină. Insectele dispar pe nevăzute. Concomitent, are loc asaltul outsider-ilor. Râmele încep să danseze samba pe pavaj. Le urmează regejor limacșii, melcii aceia oribili, lungi, pătați, fără cochilie. Iar cândva, începe invazia broaștelor. Și că tot vorbim de outsideri: nu știu cum se face, dar în 12 ani de stat în acel loc, am reușit mirifica performanță de a bifa absolut toate ploile torențiale care s-au pogorât peste cartier. În general fără umbrelă.

Revenim la ziua cu pricina. Vâltoarea mă prinde la

intrarea în curte. Aș fugi, dar fuga e absolut incompatibilă cu zecile de vietăți care au luat brusc cu asalt aleea de la intrare. Execut în schimb un slalom patetic printre broaște, râme și melci. Ajung în casă learcă, înfrigurată în ciuda zilei calde de iulie. Ochesc un prosop, îmi storc resemnată claia de păr udă. Mă afund într-un scaun. Gata, liniște. Ploaia își face în continuare de cap pe afară, dar reușesc să estompez zgomotul fără efort. Mă las să alunec în confortul acela ce mă cuprinde mereu când lumea e prinsă de probleme mult mai presante ca să mă bâzâie și pe mine. Închid ochii, gonesc orice gânduri. Iar apoi, brusc, se aude un „Oac!” ce mă face să tresar din visare.

Pe gresia din hol stă o broască. Mare, urâtă, cu ochi bulbucăți și cu solzii lucind grețos în lumina becului. Sare în direcția mea. Urlu. Da, curtea cu trandafiri m-a imunizat la multe. Am atins o groază de vietăți ce nu ar trebui atinse de mâinile mele de intelectual cu pretenții. Dar la broaște trag linia. Atât că broasca mea are... boundary issues. Mă urmărește. Încep să mă simt ca într-un meci de scrimă. Ea se apropie, eu sar în lături. Doar că spațiul nu este făcut pentru a susține... dueluri. Mă lovesc de colțar. Broasca se apropie. Panica mă covârșește și îmi înceteșează mintea. Habar nu am ce fac. Dau patetic din mâini și din picioare să țin dihania la distanță. Iar apoi un picior sfârșește prin a atinge broasca și o catapultează în perete. Corpul i se dilată, ochii îi devin mai bulbucăți. Brusc mă lovește greața.

Cumva găsesc drumul afară. Îmi opresc cu greu un impuls de a vărsa în iarbă. Locul unde am atins broasca mă arde. Stomacul amenință să se revolte din nou. Și nenorocita de ființă încă e la mine în casă!

Într-un final, mă adun cât de cât. Bat la ușa bătrânilor. Îi povestesc bătrânei tărașenia. Inițial îngrijorată, tanti N. sfârșește râzând în hohote. Rar o văd râzând, dar în momentul respectiv

îmi e imposibil să mă bucur. Întreaga situație nu are nimic amuzant în ea. Doar tragic. Sunt un criminal de broaște! Iar pulpa piciorului meu va purta pe veci amprenta acelei crime.

În stil caracteristic, tanti N. reușește să mă calmeze. Apoi se înarmează liniștită cu un fâraș și o mătură și pornește spre locul faptei. Eu în spatele ei. Dăm de o broască la fel de oribilă și la fel de vie ca înainte. Dar acum, broasca are un inamic nou, mult mai versat. Are tanti N. o magie în ea, ce se propagă peste toate ființele și le subjugă. Brusc, prințul meu renunță la orice tentative de invazie. Tanti N. plasează fârașul pe jos și îl privește. Fără măcar un „oac”, broasca sare în fâraș și se lasă evacuată în curtea vecină.

Așa a intrat și a plecat din viața mea un prinț. Cu mult tãmbãlãu și fără măcar o șansă să fie sărutat. Eu am sfârșit prin a arhiva momentul și mi-am văzut de viață, o idee mai prudentă. Și niciun broscoi nu a mai țopăit vreodată în casa de sub vie. În schimb, aventurile mele cu musafirii de ocazie ai curții erau departe de a se fi încheiat. Nu știam atunci, dar pe fundal se contura deja o nouă pățanie. Undeva în pod, departe de ochii mei, alte vietăți plănuiau deja o nouă invazie. Iar aceasta avea să eclipseze definitiv pe... prințul meu de baltă.

Când m-am mutat în cadă

Despre unele aspecte ale vieții la curte se povestește puțin prea rar. Da, florile și câinii și liniștea sunt frumoase. Dar lor li se adaugă un substrat mult mai puțin poetic. La curte nu poți pur și simplu să exiști. O casă, un spațiu verde implică muncă. Și ocazional, un stomac rezistent.

De-a lungul anilor, au fost destule momente când noaptea era martora unor evenimente sângeroase. Unele care se soldau inevitabil cu un șobolan mort, dispus artistic în fața ușii. Insectele de tot felul îți invadeau casa, bucătăria și patul când le venea chef. În momentele lor mai proaste, câinii vomitau pe prag sau marcau cu seninătate toate locurile de maxim interes fix când ultimul lucru de care aveai chef era să... cureți rahat.

Lucrurile astea se întâmplă. Le accepți. Devii prieten cu fârașul și mătura, înțelegi că toată frumusețea aia vine cu un preț. Și îl plătești. Dar într-o noapte natura a întrecut măsura rău de tot. A început cu o seară liniștită, în care m-am culcat singură, visând frumos la un viitor destin de crazy cat lady. Problema e că la trezire nu doar că nu mai eram singură, ci mă aflam în centrul unei frumoase relații poliamoroase. Cu 20 de viermi.

Aia e, așternutul se cere oricum schimbat. Nu am meditat prea mult asupra momentului, l-am trecut în lista de „am făcut-o și pe asta” și mi-am văzut de treabă. Problema e că seara, la întoarcere, patul meu mă aștepta cald și deja ocupat de o nouă serie de larve. Ok, treaba devine puțin mai complicată. Nu-i bai. Evacuăm viermii. Curățăm casa. Lună. Nici urmă de târâtoare. Am scăpat din nou de o criză.

Dar undeva în mintea mea, îndoiala fusese plantată. Așa că în noaptea aceea am decis să fac un control de rutină. Somnul

e supraevaluat oricum. Pe la 2 noaptea mă trezesc. Din nou, în companie nesolicitată. E clar. Unele femei atrag bărbați. Eu... atrag purici și mai nou și viermi. Și nu am chef nici de unii, nici de alții.

Parcă citindu-mi gândurile, un vierme îmi aterizează în păr. Îl urmează la scurt timp un al doilea. Țala măcar aterizează pe pat. *M-ai ratat, fraiere.* Țop, pică al treilea. În dormitorul meu plouă cu viermi. Iar eu stau în mijlocul lor, cu o mutră tâmpă, sperând vag că doar am un vis dubios.

Până la urmă, explicația se dovedește logică (oarecum). Tavanul casei e din lemn. Iar dincolo de lemn, podul, unde zeci de viețuitoare au trăit și au murit în liniște aproape deplină, nederanjate prea mult de prezența mea. Problema e că orice proces natural de descompunere atrage... alte viețuitoare. Mai mici. Suficient de mici încât să se strecoare printre scânduri și să pornească în vizite nocturne prin dormitoarele vecinilor.

Bun, cauza e identificată. Dar nu prea mă ajută. E noapte, eu sunt frântă, dar încă mai am standarde. Iar standardele respective mă împiedică să mai petrec fie și numai o noapte în compania creaturilor. Spațiul e mic, opțiuni limitate. Și atunci zăresc cada. Hmmm...

Ați dormit vreodată într-o cadă? Eu da! Trei nopți la rând, până când s-a refăcut tavanul. Spoiler alert: e groaznic.

Filmele tind să portretizeze cumva romantic tot procesul. Eroina adoarme și se trezește cu freza în perfectă ordine într-o baie de spumă, cu rujul intact. Ei bine, realitatea nu are nimic senzual în ea. Să dormi în cadă, chiar și într-un sac de dormit proiectat să reziste la -20 de grade e o experiență friguroasă. Dacă mai ai și picioare lungi, succes. O să atârne jalnic pe marginea căzii, într-o poziție foarte puțin lascivă și foarte dureroasă. Dintr-o dată o să constăți că ai șale. Și că dor. Și că de

fapt ai vrea să te învârti puțin mai mult noaptea decât îți permite spațiul. Probabil experiența se va lăsa cu un cucui. Sau mai multe. Se vor auzi înjurături la ore târzii în noapte. Iar la sfârșitul celor trei zile, vei constata subit că nu mai ești tânără și că micile plăceri ale vieții (știți voi, un mic pat, preferabil fără viermi) sunt mult subevaluate.

Povestea curții cu trandafiri

În curtea cu trandafiri aveai luxul de a atinge un nivel optim de izolare. Când lumea devenea puțin prea brutală sau prea zgomotoasă, ajungea o plimbare de câțiva pași până în fundul curții. Acolo, la umbra nucului, orașul dispărea. Închideai ochii și puteai fi oriunde. Iar prezentul, oricât de departe.

Bineînțeles asta nu împiedica lumea să existe și, ocazional, să ne viziteze. De-a lungul anilor, cam toți oaspeții de ocazie au reușit să îmi devină simpatici. Îi respectam pentru povestea lor, oricât de diferită. Dar orice regulă admite și excepții. În cazul de față, vecina de peste gard.

Mult timp am calificat-o drept țăță. Cu părul constant uns, scundă și rotofeie, părea o femeie în căutare de bârfe. Faptul că domnul J. cel veșnic dornic de o poveste dispărea subit de fiecare dată când doamna S. venea în vizită nu vorbea în favoarea ei. Iar faptul că toți câinii care au locuit curtea mârâiau în surdina la vederea ei, o condamna definitiv.

În acest context, prietenia ei cu tanti N. mi se părea de neînțeles. Erau personalități opuse, din toate punctele de vedere. Discreția și moderația lui tanti N. versus firea gălăgioasă a doamnei S.

Așa că am ajuns să o evit. Mă limitam la un salut, stingeam țigări și închideam geamuri atunci când doamna S. poposea pe la noi. Iar apoi, într-o după-amiază de vară, părerea mea despre doamna S. mi s-a schimbat subit și pentru totdeauna.

Tanti N. povestea puțin despre viața ei. Era genul de om perfect împăcat cu trecutul, ce își îngăduia rar o privire înapoi în timp. Prezentul, cu toată responsabilitatea familiei, a curții și a animalelor îi solicita toată atenția.

Dar în puținele ocazii când tanti N. își depăna amintirile, lăsați tot ce făceai și ascultai. Avea darul de o povesti blând, lipsit de emoție, cu o doză mică, abia sesizabilă, de cinism. Viața nu o menajase și ea nu menaja viața. O lua așa cum venea, o arhiva ca atare.

Și ajungem la după-amiaza de care vă povestesc. Dobândisem în timp un fel de rutină. În lunile de vară, când umbra acoperea curtea, ne adunam toți afară. Bătrânii pe bancă, eu pe leagăn, câinii pendulând între noi. În seara cu pricina, domnul J. lipsea. Eram doar tanti N. și cu mine. Și cumva, din vorbă în vorbă, ajungem la doamna S. Probabil expresia mea m-a dat de gol. Când venea vorba de doamna S., deveneam instantaneu mai acră ca de obicei. Doar că de data asta tanti N. a intervenit. Blând, căci nu îi stătea în fire să mă certe.

„La doamna S. îi voi rămâne veșnic îndatorată.”

„De ce?”

„Fără ea nu aveam casa asta.”

Se întâmpla în comunism. Tanti N. și domnul J. căutau să cumpere o casă. Locuiau într-un apartament din apropiere în acea perioadă. Au găsit curtea cu trandafiri, au îndrăgit locul și au decis să-l cumpere. Pe sub mână, fără acte, cum se practica în acea vreme. Aranjamentul nu a fost contestat mult timp. Foștii proprietari au fugit peste graniță iar tanti N. și domnul J. au început să scrie o filă nouă din povestea curții.

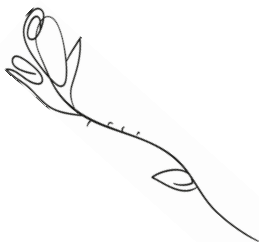
Iar apoi, cândva, doamna S. și soțul ei s-au mutat lângă. Legal, cu acte. Și mare le-a fost mirarea ambelor părți când s-a constatat că actele casei din vecini includeau și... curtea cu trandafiri.

Ce s-a petrecut în sufletul bătrânilor e greu de imaginat. Casa lor, avutul lor riscau să se piardă. I-a salvat doamna S. Pusă în fața șansei de a-și dubla proprietatea peste noapte, a încheiat povestea simplu: „*Tanti N. a locuit aici atâta timp. E casa ei, ea a cumpărat-o, eu nu am niciun drept asupra ei.*” Și le-a cedat legal locul.

Din ziua aceea, vecina antipatică de peste gard a devenit „doamna” pentru mine. Firesc, fără drept de apel. Iar vorbăria ei a încetat subit să mă irite. Fără să vrea, doamna S. m-a învățat o lecție importantă. Că demnitatea și principiile nu se poartă mereu la vedere. Uneori se ascund în spatele unei perdele de zgomot și mici gesturi nestudiate.

Cunosc mulți oameni educați. Genul care nici sub amenințarea morții nu și-ar permite un gest lipsit de eleganță. Dar știu că puși în fața aceleiași dileme morale ca doamna S., ar fi ales altfel. Și-ar fi inventat scuze, ar fi blamat timpurile, s-ar fi extras din situația respectivă și doar ar fi profitat de ea. Majoritatea oamenilor pe care îi cunosc ar fi evacuat bătrânii fără o urmă de remușcare. Doamna S. nu a făcut-o.

Evident, nu am devenit apropiate. Dar de la o distanță sigură, am ajuns să țin la ea. În ziua când tanti N. ne-a părăsit, i-am bătut la poartă să îi dau vestea. Am ținut-o de braț câteva zile mai târziu, când ne croiam amândouă drum printre morminte. Și i-am bătut o ultimă dată la ușă să îmi iau rămas-bun, când, luni mai târziu, am părăsit și eu curtea cu trandafiri.

Cora

Povestea curții cu trandafiri nu ar fi completă fără Cora. A poposit pentru scurt timp pe la noi, dar în intervalul de câteva săptămâni cât a stat, prezența ei nu a putut fi ignorată.

Cine era Cora? O cățelușă. A sosit în curte la câteva luni după moartea lui Dolly. Deh, Puf se simțea singur. Atât că și Puf cel tăntălău s-a maturizat subit la venirea noii colege. Și nu în sensul bun. Drăguța și simpatica de Cora a reușit să-i facă părul alb și mai alb. La câteva zile de la venirea ei, Puf descoperise oftatul. Iar în rarele momente când ochii i se șteau sub blana creață, mesajul din ei era evident: „*Dă-o naibii de treabă!*”.

De unde aceste reacții extreme? Pe scurt, Cora era un câine hiperactiv cu tendințe distructive. Ne-o asumăm, de fiecare dată când adoptăm un pui cățel. Rod ce prind, seamănă haos ori de câte ori au ocazia. Dar Cora a dus haosul la un nou nivel.

Din prima ei zi în curte, a ținut morțiș să își marcheze teritoriul... urinând pe Puf. Apoi a insistat să îi facă freza. L-a hărțuit pe săracul cățel până când acesta și-a săpat o groapă și s-a ascuns înăuntru. Odată mesajul transmis, Cora a trecut la treburi domestice.

În prima noapte a făcut curat în garaj. I-a târât tot conținutul în curte și a început să roadă fără discriminare papuci, cârpe și fiare de călcat. Ne-am luat cu mâinile de cap, am mormăit în barbă și am sfârșit prin a râde. E clar, Cora are energie.

Două ore am obosit cățelul în acea zi. Succes, Cora pare să stea liniștită. Doar că liniștea aia nu a durat prea mult. Căci la întoarcerea în curte, șlapii mei cățarați strategic la înălțime se transformaseră într-o... frumoasă amintire.

Da, Cora a făcut multe trăsnași în cele câteva săptămâni cât a stat la noi. Le-am acceptat fără reproșuri. În materie de câini, dresajul e de fapt un proces de adaptare. Ne mirosim reciproc, învățăm să ne deslușim limbajul, apoi învățăm să răspundem. Cu puțin noroc, atingem o simbioză. Odată conștient că este iubit și în siguranță, un câine, oricât de rebel, te va asculta. Te va apăra, îți va oferi afecțiune. Și va înțelege afecțiunea ta, oricât de încâlcit se exprimă. Cu Cora nu am ajuns niciodată în acel punct. A fugit înainte ca inima ei de cățel zăpăcit să se deschidă în fața noastră. În schimb, aproape că a reușit să-mi provoace mie un infarct.

Știți senzația aceea frumoasă când deschizi ușa casei sau curții tale după o zi mizerabilă la lucru? Pacea te învăluie, lumea încetează să mai vuiască în jur, gândurile îți devin din nou coerente. Exceptând situația, puțin probabilă dar plauzibilă, când intri în curte și ți se pare că observi o siluetă umană întinsă pe jos. Atunci pacea se duce la naiba, corpul se tensionează, creierul emite zeci de scenarii în viteză. Te apropii alergând, cu gândul la ce e mai rău. Bătrânii? Sau poate un intrus? O fi mort? Cât de repede vine o ambulanță?

Din fericire, toate aceste gânduri sunt înlocuite subit de o înjurătură, când constăți că silueta e de fapt o pătură. Una aranjată artistic, încât de la o distanță rezonabilă imită cu succes un corp uman. Mda, Cora a făcut din nou curat în garaj.

Fire plină de contradicții, Cora oscila constat între dorința de a mă ucide și cea de a mă salva de la autodistrugere. Altfel nu îmi explic de ce nu doar că mi-a furat țigările, dar le-a și îngropat simbolic în cel mai ascuns colț din fundul curții.

Da, viața cu Cora era plină de adrenalină. La zile după ce a fugit, curtea cu trandafiri încă se resimțea. Ne-a traversat viața

repede, dar unda de șoc a persistat. Am căutat-o mult. I-am dus dorul și mai mult. Iar cândva, asemenea unui caleidoscop, piesele s-au rearanjat. Iar curtea cu trandafiri și-a deschis din nou porțile, pentru a-și primi ultimul chiriaș de lungă durată. Pe Lulu.

Așa l-am cunoscut pe Lulu

Sunt deja de șase ani în curtea cu trandafiri. Am trecut cu succes de la statutul de student pârilit la cel de corporatist. Serviciul mă plimbă frecvent peste granițe. Stewardesele mă cunosc din vedere, pașaportul cedează sub greutatea vizelor. Tunisia, SUA, China... Bifez locuri noi cu rapiditate. Avansez. Mă arunc în muncă și savurez satisfacția de a fi bună la ceea ce fac. Curtea cu trandafiri devine un port între două escale. Dar magia ei încă mă subjugă.

De fiecare dată când revin în curte după o delegație, simt cum mi se ridică o greutate de pe piept. Respir aerul parfumat, mângâi în treacăt trandafirii, mă scufund în pernele de pe leagăn. Curtea cu trandafiri rămâne spațiul meu sigur, locul pe care îl numesc „acasă”.

Dar vine și seara când curtea cu trandafiri mi-o face în stil mare. Ajung acasă târziu. Urechile îmi țiuie după o aterizare dificilă. Sunt epuizată, visez la momentul în care mă voi cufunda în patul meu imens și voi trânti ușa în nas lumii. Două zile de pauză. Există speranță.

Îmi târâi trolerul prin curte. Sunt prea obosită ca să mă grăbesc. Extenuarea m-a lovit în moalele capului în momentul în care am pășit pe poartă. Nu mă mai chinui să o combat. Aici nu e nevoie. Ajung în dreptul garajului. Mai doi metri. Hai că se poate. Iar apoi aud niște mârâituri.

O voce pițigăiată dar agresivă mă apostrofează. Ceva dă cu eroare. În curtea cu trandafiri locuiește doar Puf, care în momentul de față sforăie ca un îngerăș obez pe prag. Decid că am luat-o razna. Doar că în fața nebuniei, corporatiștii tineri și relativ potenți financiar au opțiuni.

Sun o prietenă. Câteva minute mai târziu sunt într-un taxi. Iar câteva ore mai târziu, amintirea zgomotelor dubioase din garaj dispare, sub asaltul paharelor de tequila.

Mă trezesc târziu a doua zi, mahmură, cu capsă pusă și cu un sentiment vag că am uitat ceva esențial. Îmi fac o cafea. Mă mișc cu greutate, capul îmi bubuie, gura îmi este cleioasă. Poate, poate, sunt totuși prea bătrână pentru vicii. Mă târăsc în curte, pentru prima doză de nicotină a zilei. Deciziile existențiale privind eliminarea viciilor mai pot aștepta puțin.

Însă înainte să apuc să îmi aprind țigara, mă iau cu asalt din nou, mârâiturile. Amintirea nopții precedente revine. Fac ochi. Și mă trezesc față în față cu cel mai urât câine din istoria planetei. Mic, slab, cu pielea expusă sub blana rărită. Iar dacă urâtenia lui mă lasă rece, atitudinea lui mă intrigă. Mahmureala îmi sare subit. Analizez.

Stă într-un colț, ghemuit. Poziție defensivă. Nu vrea să fie aici. Se uită la mine cu teamă și ostilitate. Lătratul lui are o notă de agresivitate și lehamite. Se protejează din obișnuință. Știe deja că e în zadar. Iată un câine care a trecut prin multe. Și instantaneu mi se declanșează instinctul de mămică.

Întind o mână. Câinele se mulează mai tare pe zid. Ar fugi, dar e încolțit. Mă întreb dacă mă va mușca. Riscul e real, dar mi-l asum. Îi pun mâna pe cap. Îi simt osatura sub blana rară. Îl mângâi. Îmi acceptă mângâierea fără pic de plăcere. Se tensionează. Mârâitul se transformă în scheunat. Interacțiunea, pentru el, înseamnă pericol. Ceva rău va urma. Îi caut privirea. Și încerc să îl asigur. *„Oricine ai fi, acum ai ajuns acasă. Și nimeni și nimic nu te va mai răni aici. Niciodată.”*

Mingi

Lulu se dovedește a fi un proiect dificil. Cel mai dificil din viața mea. Nu are mai mult de câteva luni, dar cară un bagaj mult prea greu pentru inima lui mică de cățel. Le recunosc pe toate. Teroarea aproape constantă în care trăiește. Teama de atașament. Certitudinea fermă că rolul său în lume este să servească drept pernă pe box pentru cei mai puternici ca el. În ochii lui Lulu, îmi văd reflectată propria copilărie. Iar asta mă sperie, dar mă și determină să persist, în ciuda mârâielilor și a provocărilor și a distrugerilor. Eu a trebuit să mă culeg bucată cu bucată de pe jos și să mă peticesc la loc, singură. Lulu în schimb, va avea un aliat, chiar dacă va rămâne pe veci un câine speriat și antipatic.

Până la urmă, progresele ajung să se vadă. Gradual și încâlcit. Lulu devine brusc extrem de posesiv. Ne evită în continuare, tresare de fiecare dată când ne pomenim în preajma lui, mănâncă rapid, cu frică, acceptă mângâierile cu lehamite. În schimb în fața străinilor se transformă subit în fiară. Atacă tot ce prinde, mușcă, face scandal. Iar asta mă face să am încredere. Un câine care are ceva de apărut este un pas mai aproape de a găsi ceva de iubit. Dar ce ne facem mai departe? Iar într-o zi, soluția îmi apare pur și simplu în față.

E deja primăvară. În curând se fac două luni de când Lulu a devenit membru cu acte în regulă al curții cu trandafiri. De adaptat, ne-am adaptat noi mai mult decât el. Am ajuns să îmi temperez mișcărilor. Orice activitate în curte este un exercițiu de moderație. Fără prea mult zgomot, fără gesturi prea bruște. Nimic ce să îl sperie prea tare pe Lulu.

Iar într-o zi, când ies tiptil în curte pentru doza de nicotină, surprind o scenă ce mă înmoaie. Lulu stă într-un colț, cu spatele asigurat de poarta garajului. În general îl găsesc în alertă, gata să sară, gata să se ascundă. Doar că azi tensiunea pare că a dispărut temporar. Lulu oblojește o jucărie de cauciuc, găsită cine știe pe unde. O alintă și o răsfață, complet detașat de ce se întâmplă în jurul lui. Jucăria l-a acaparat cu totul. Să fie atât de simplu?

Mă retrag discret. În unele momente, prezența omului se impune chiar mai puțin decât de obicei. Iar armonia aceea, oricât de temporară, mai merită conservată puțin. Dar în mintea mea, o idee a prins contur. Așa că a doua zi, după lucru, mă înființez în curte cu o minge mică, roșie și scârțâitoare.

Îl strig. Deja își recunoaște numele, dar pentru el asta se traduce într-o... chemare la război. Ciulește urechile. Iar atunci scot mingea din buzunar.

Pe fața cățelului apare preț de câteva secunde o umbră de interes. Ochii i se fac mai mari și lucesc curioși. Arunc mingea. Lulu fuge după ea. O prinde în bot. Mingea scârțâie a aprobare. Lulu sare în lături, apoi pornește din nou la atac asupra mingii. Scena de mai sus se repetă. Mică și moale, mingea se lasă complet în voia cățelului. Iar acesta savurează fiecare moment. În sfârșit ceva ce poate controla. Mintea lui face relativ repede asocierea mușcat zgomot. Trage de jucărie, cu ochii lucindu-i a încântare de fiecare dată când mingea îi răspunde cu o nuanță ușor diferită. Iar atunci, inserez o diversiune. Îi iau mingea. *Acum e acum!* Înainte ca Lulu să poată reacționa, mingea plonjează pe toată lungimea curții cu trandafiri. Lulu, rachetă după ea. „*Te-am prins!*”. „*Bravo, Lulu!*”. Apoi îi iau mingea din nou, o arunc, îl aștept să revină. Pe fața cățelului se perindă tot felul de expresii, una mai grăitoare ca alta. Dezamăgire, de fiecare dată când

mingea îi este luată. Ferocitate de felină, în puținele secunde cât durează urmărirea. Satisfacție totală atunci când jucăria îi cântă iar fericită între dințișori.

Prins într-un joc ale cărui reguli numai ce le învață, Lulu a uitat complet că de fapt se teme de mine. Sunt parte din joc. Dar obosesc repede. După aproape o oră de fotbal, cedez în sfârșit și pic lată în leagăn. Însă mai am o ultimă surpriză. Scot din rucsac o pungă de snacksuri cu gust de bacon. Lulu găfăie ușor într-un colț al curții, cu mingea prinsă strâns între lăbuțe. Deschid punga lent, extrag o fâșie subțire de bacon. I-o trec ușor pe sub nas. Instinctiv, Lulu începe să bălească. „*Bravo, Lulu*”. Și îi așez bucățița de carne frumos sub botic.

Episodul „mingea” prinde, iar locuitorii curții cu trandafiri intră în joc fără efort. Prima care se adaptează este, surprinzător, tanti N. Experimentul o amuză, dar sfârșește prin a o acapara. Cu povara celor 70+ ani în genunchi, tanti N. găsește totuși suficientă energie pentru a se apleca și a culege zăpăcita de minge de mai multe ori pe zi. În opoziție, domnul J. apelează la o soluție mai inventivă: golful. Aruncă mingea cu bastonul. Lulu pare prea puțin deranjat de aceste variații. Se mulează fără efort și la jocul meu energetic și la interpretările bătrânilor. Mingea i-a oferit un scop, o legătură. Și pare ferm decis să o cimenteze.

Într-o seară, mă întorc de la lucru mai obosită și fără chef ca de obicei. Intru în curte, îmi aprind țigara, cad pe gânduri. Dar acestea îmi sunt brusc perturbate când vederea mea periferică sesizează niște mișcări neobișnuite. În direcția mea se îndreaptă o minge. Mi se oprește la picioare. În fața mea, Lulu mă privește cu o expresie imperativă. „*Come on, human, aruncă odată mingea aia!*”. E atât de comic, cu corpul lui mic drept și gata de acțiune, cu blana maro zburlită și ochii trădând nerăbdarea, încât

izbucnesc în hohote de râs. Mă aplec și îi ciufulesc blana de pe cap. De data asta, fără teamă sau prudență. Iar Lulu nu se ferește. Capul lui mic rămâne ferm sub palmele mele, în timp ce ciufuleala se transformă încet într-o mângâiere plină de blândețe.

Din seara aceea, ne-am format un ritual. Unul care începea cu o alergătură nebună după mingi și se termina târziu, cu snacksuri cu gust de bacon și mângâieri la desert.

Dar operațiunea mingea a venit cu un cost puțin neașteptat. De fel, sunt overachiever. Când ceva funcționează, nu mă opresc la primele rezultate. Testez aceeași rețetă, iar și iar, cu mici variații, până la un rezultat optim. Doar că în cazul de față, am sfârșit prin a mă „arde” singură. A început timid, cu o minge. Apoi cu cinci. Apoi am descoperit seturile a patru mingi de cauciuc din Pepco. Am luat mai multe, să acopăr toată gama de culori. Cândva am trecut la jucăriile pentru câini de tot felul. Iar în tot entuziasmul acesta (entuziasm susținut total de Lulu), am sfârșit prin a transforma întreaga curte într-un teren minat. Oriunde călcai, era o șansă măricică să dai de o minge.

Era o vreme când diminețile mele începeau cu o cafea și o țigară. După momentul „mingea”, celor două li s-a adăugat minim o înjurătură. Pentru că puține lucruri te trezesc mai rapid dimineața decât un pas greșit pe una (sau trei) mingi.

Inimă de cățel

Se spune că iubirea schimbă totul. Poveștile de dragoste încă mai abuzează această idee. Eroii viciați se transformă brusc în niște seducători disponibili emoțional, femeile de carieră își abandonează fără remușcări idealurile pentru o viață domestică, oamenii trecuți de prima tinerețe aruncă pe geam ani de tableturi și ticuri acumulate pentru a se deschide în fața unei noi șanse.

În practică, lucrurile se nuancează sensibil. Cu cât înaintăm în vârstă, cu atât devenim mai cinici în ceea ce privește iubirea. Nu ne mai condiționăm viața de ea, ideea de a arunca totul pe geam pentru dragoste nu ni se mai pare romantică, doar puerilă. În momentele când o șansă poposește totuși temporar pe strada noastră, o primim cu scepticism. Cărăm în spate amintirea unor eșecuri, reacțiile noastre sunt condiționate de experiențele anterioare, batem în retragere mult mai repede, uneori inserăm obstacole doar din plăcerea de a ne confirma că dragostea, este, în fond, energie consumată aiurea.

Și ajungem din nou la câini. Rezonăm cu ei. Personal, încă nu am întâlnit un om care să nu se înmoaie puțin atunci când blănosul potrivit îi străbate calea. Suntem atrași de câini pentru că ne oferă fără ezitare ceea ce oamenii ne dau condiționat: iubire, loialitate, încredere. Și pentru că spre deosebire de oameni, un câine ce descoperă afecțiunea nu va mai renunța niciodată la acest sentiment. În schimb i se va dărui și se va lăsa transformat de el. Brutal, iremediabil.

Lulu s-a deschis greu. Abuzul și-a spus cuvântul, tandrețea a fost un limbaj nou, pe care a trebuit să-l învețe de la zero. Și a fost un elev de excepție. A lăsat în urmă nu doar defensele, frica și prudența. Undeva în cursul acestui proces de

adaptare, tot ce a fost mai valoros în Lulu a părăsit un corp fragil, cu osatura la vedere și privirea hăituită și s-a întrupat într-o fizionomie nouă. În decurs de câteva luni, Lulu a devenit un câine sănătos, cu blana lungă și lucioasă și niște ochi căprui imenși, ce luceau cafeniu în momentele de tandrețe. A devenit „cel mai frumos cățel”. Și cel mai blând, și cel mai drăgăstos.

Își freacă încet capul de picioarele mele. Se întinde. Își plasează strategic lăbuțele lui pe genunchii mei, astfel încât să lase un gol mic, numai bun pentru ca o mână de om să se strecoare și să scarpine ușor insula de alb ce îi traversează pieptul și burta. Își scufundă botul adânc în coșul palmelor mele. Mă linge. Dă din coadă. Îmi comunică tacit, dar ferm, că pentru el eu sunt întregul lui univers. Îi răspund. Lulu trezește în mine ceva matern. E cel mai apropiat lucru de un copil pe care îl voi avea vreodată. O ființă dependentă de protecția mea, de iubirea mea. Dar ce e mai important, Lulu a ales să mă iubească. Un copil nu are această posibilitate. Lulu da. Și nu duce lipsă de alternative. Își împarte tandrețea fără discriminare, însă modul lui de exprimare diferă.

Cu domnul J. Lulu e un mic arogant. Se suie pe bancă, își împinge capul cu insistență în pieptul bătrânului, îi plasează zeci de mingi la picioare. Nu se lasă până când domnul J. nu începe să râdă cu toată proteza la vedere.

Față de tanti N., Lulu devine brusc docil. Îi simte fragilitatea ascunsă sub figura demnă. O apără. O conduce peste tot în curte, e cel mai loial protector al ei.

Când vin doamna R., ginerele și nepotul în vizită, Lulu se complăce în postura de bufon. Face tumbe, își urmărește coada, se ridică în două lăbuțe, îi amuză pe toți cu apucături de cățelandru, deși e trecut bine de pragul maturității.

Iar apoi, mai sunt momentele când rămânem numai noi

doi. Fumul țigării își croiește încet drum în aer. Lulu mă privește. Se apropie. Îl mângâi. Mi-am construit în timp un întreg arsenal de poziții dubioase și prea puțin ergonomice, ce îmi permit să jonglez în același timp țigara, cana de cafea și ghemotocul dependent de afecțiune de la picioare.

Uneori, nu foarte des, Lulu sare alături de mine în leagăn. Mi se suie în brațe. Proiectează în nasul meu o răsuflare caldă cu miros de bobite de căței, își lipește capul de pieptul meu, mă privește în ochi, mă atinge cu botul lui veșnic umed. Îl îmbrățișez. Se întoarce în brațele mele, expune o burtică albă și puțin durdulie. Îl scarpin. Îl alint. Îi vorbesc. Sub privirea caldă a lui Lulu, toată poezia îndelung refulată din sufletul meu își croiește încet drum la lumină. Iar cândva, apar și primele versuri. Nu le scriu eu, le scrie un copil. Unul ascuns adânc în mine, gonit de violență și abuzuri. Un copil ce în sfârșit se simte iubit și în siguranță, suficient de în siguranță încât în amurgurile calde de vară să iasă la lumină și să cânte „*Un pitic de Lulic/Mic, mic, mic./Un pisoii de Luloi,/Oi, oi, oi*”. Iar Lulu îi răspunde mereu. Copilul îi atinge ritmic boticul pe fiecare „oi”. Și cu fiecare vers, ochii lui Lulu devin mai mari, mai calzi, mai plini de iubire.

Când maximul de afecțiune este atins, Lulu se decompensează. Dă ture în curte cu viteza unui titirez. Praful se ridică în spatele lăbuțelor sale, vrăbiile bat brusc în retragere. Uneori, o ține așa minute bune.

Până când surplusul de iubire este consumat, iar inima lui de cățel este gata să primească o porție nouă.

Când ne-a răsărit un mall în curte

Să trăiești în izolare vine cu avantaje. Ai oricând luxul de a trânti poarta în nas lumii. Livada, grădina, curtea, toate formează un zid compact și eficient ce ține la distanță orașul, cu tot ce are el mai antipatic: trafic, zgomot, viteză, oameni.

Dar aceeași izolare vine și cu mici provocări. În curtea cu trandafiri, nu îți permiteai pur și simplu să rămâi fără țigări seara la 10. Sau pâine, sau orice alt lucru ce în circumstanțe normale ar putea fi cumpărat de la buticul de după colț. Cel mai apropiat magazin era la 20 de minute de mers pe jos. Iar minutele acelea aveau tendința să devină foarte lungi și periculoase, dacă în calea ta apărea o haită de câini (sau mai multe). Mi s-a întâmplat deseori să străbat cartierul în cerc, sau să rămân blocată în poarta unui vecin cu orele, așteptând ca haitele să termine orice treabă de maxim interes aveau de făcut fix pe ruta mea.

Aceste circumstanțe m-au făcut, să devin, cu timpul, extrem de frugală și de eficientă. Când o banală incursiune la cumpărături se poate transforma într-o aventură, decizi că te poți lipsi de foarte multe lucruri. Pâinea merge consumată și așa, mai tare, o seară fără țigări nu e chiar capăt de lume iar un ceai negru ține la nevoie loc de cafea (de fapt, nu ține, dar testăm puterea autosugestiei).

Cu trecerea anilor, am ajuns să mă complac în situația de mai sus și chiar să fiu vag recunoscătoare pentru ea. De bine de rău, îmi menaja finanțele. Așa că în momentul în care a început să circule un zvon că autoritățile au pus gând rău câmpiei din spatele curții și că vor să o transforme în spațiu comercial, prima mea reacție a fost să râd. Mall, la noi? Pentru ce? Să aibă vecina de la colț acces facil la bigudiuri?

M-am amuzat puțin pe seama ideii, după care mi-am văzut de viață. Timișoara e plină de șantiere, fiecare început cu promisiunea de a deveni „cel mai cel” mall. N-o pica năpasta fix pe noi.

M-am înșelat. Câteva luni mai târziu, buldozerele au început să își croiască drum pe câmp. Iar la nici jumătate de an distanță, zona se schimba iremediabil.

Mall-ul a venit la pachet cu o întreagă infrastructură nouă. S-au construit străzi, parcări. Au apărut din neant noi clădiri, imense pentru standardele zonei. Iar odată cu ele, strada pe care locuiam a devenit peste noapte cunoscută.

Locul unde obișnuiam să mă plimb în voie cu rolele a devenit brusc o mică arteră aglomerată și circulată. În locul greierilor, nopțile s-au umplut subit de vocile plimbăreților întârziați. Apoi mall-ul s-a deschis, cu tot alaiul de evenimente specifice. Concerte, promoții, claxoane, agitație. Mă așteptam ca vuietul să se domolească în câteva luni. Dar oricine a pariat pe locul respectiv, a avut în mod clar viziune. Cu trecerea timpului, micul mall a devenit tot mai popular. Mai accesibil și mai ușor navigabil decât fratele lui mai celebru, locul atrăgea un segment nou de populație. Nu era glam, era smart. Iar asta m-a „convertit” într-un final și pe mine.

De fel, detest magazinele și shoppingul. Am cedat lent. Dar KFC și Starbucks sunt două argumente greu de ignorat. Așa că m-am trezit că frecventez locul tot mai des. Zilnic chiar, spre nefericirea portofelului meu. Ironic, prezența mall-ului m-a făcut să mă izolez mai tare. Cu tot ce îmi trebuia la un gard distanță, am ajuns să ies tot mai rar din bula mea.

Ca un bonus neașteptat, mall-ul a pus pe fugă în timp record haitele de câini. Pentru prima dată în aproape un deceniu, zona se simțea sigură. Am abandonat anticâinele, iar treptat am

scăpat chiar și de frica de a mă plimba noaptea pe străzile din cartier.

Privind retrospectiv, mă întreb dacă schimbul a meritat. În marea schemă a lucrurilor, ce valorează mai mult? Liniștea sau siguranța? Nu-i ca și cum ni s-a dat un cuvânt de spus în asta. Lumea se schimbă constant, iar ca indivizi avem posibilități limitate de intervenție. Venirea mall-ului a închis un capitol în istoria curții cu trandafiri și a altor curți din zonă. Atmosfera de „sat la oraș” s-a disipat. Vremurile când domnul J. traversa fără grijă strada și se așeza pe o piatră pe marginea drumului așteptând să treacă un cunoscut, s-au dus și ele. De fapt, sunt aproape sigură ca s-a dus și piatra.

Dar la un nivel mai profund, viețile noastre au fost prea puțin afectate. Vecinii încă ne vizitau, curtea încă ne apăra cu îmbrățișarea ei tăcută. Cândva, au revenit chiar și greierii. Iar viața a continuat să curgă, de data asta într-un ritm ușor mai alert.

Bestia

În orice relație om-animal există o regulă de aur: oricât de mult ne-am iubi companionii, oricât de atent le-am alege numele, undeva, de-a lungul drumului, vom sfârși prin a-i porecli. Nu cred că există animal pe lumea asta care a scăpat. Inevitabil, după primele tatonări, Lady cea frumoasă va deveni Scorpia, Bobița va fi alintat mai des decât îi place „Tântălăul”, iar Socrate motanul se va semna scurt „Dracul”. Aș merge atât de departe încât să afirm că cu cât ne iubim animalele mai mult, cu atât mai creativi (și ocazional obsceni) devenim în epitete.

Patrupezii care au tranzitat de-a lungul timpului curtea cu trandafiri, au fost animale iubite. Iar acest lucru s-a reflectat inevitabil în șirul lung de porecle cu care s-au procopsit. În momentele când voiam să îl alintăm, Puf devenea Puffy. Dar asta se întâmpla rar. Expert în a intra în... tot felul de situații (vedeți episodul cu concediul), Puf și-a câștigat de-a lungul timpului un supranume demn de faptele sale mărețe: Pufului de la gunoi. I-am dedicat chiar și o rimă: „*Cine-i mare Pufului/Pufului de la gunoi?*”. Iar zăpăcitul dădea îndatoritor din coadă, a aprobare. Când voiam să-l fac să se simtă fancy, îl strigam într-o variație cu iz grecesc: Pufulakis.

Cu trei porecle, Puf a scăpat ieftin. Lulu pe de altă parte, a acumulat un întreg pomelnic. A început timid, cu un Lulic rostit pe ici pe colo. Lul! (cu semnul exclamării) când făcea vreo boacăna. Pistic, în momentele când se deștepta justițiarul din mine și voiam să răzbun pisicile. Copile, în momentele când ne alintam reciproc până târziu în noapte. Cam pe atunci a venit și un titlu „*cel mai frumos cățel*”. Când i-am făcut cont pe Instagram, i-am atașat într-o inspirație de moment un „King of Backyard” la

nume. Asta deși, realist vorbind, era „Kind of Front Yard”. Dar de departe cea mai uzată poreclă a devenit „Bestia”. Și credeți-mă, era pe merit!

Dacă până în acest moment ați ajuns să credeți că Lulu era un timid aflat la voia unor forțe mai puternice, e timpul să vă schimb această impresie. Da, traumele și-au spus cuvântul în relația noastră. Ne-am apropiat greu. L-am convins greu să lase garda jos. Dar puține ne-au pregătit pentru ce era în spatele acelu... zid mârâitor. Un cățel absurd de inteligent, plin de personalitate, aflat într-o permanentă misiune de a-i manipula pe alții.

Odată ce Lulu a prins curaj, a început să își exercite magia lui neagră asupra noastră. Tind să cred că undeva în arborele lui genealogic s-a strecurat și o pisică, altfel nu îmi explic cum de reușea să ne întoarcă pe degete cu atâta lejeritate și fără strop de remușcare. Câinii ar trebui să fie ascultători și maleabili. Nu Lulu.

A început timid, odată ce Lulu a prins gustul snacksurilor cu bacon. Dacă nu livrai instantaneu, intra în modul pisică. Și știa să se pisicească. Fără anestezie, Lulu trecea la atac și o făcea cu toate armele pe care l-a dotat natura. Puppy eyes. Atingeri timide cu lăbuța. Atingeri o idee mai insistente cu lăbuța. Dacă fugeai, ți se împiedica printre picioare. În acele momente te rugai la toți sfinții din calendar să nu cumva să calci pe el. Pentru dacă o făceai, se dezlănțuiau scheunăturile și privirile pline de reproș. Puteai să îl atingi și cu o pană, tot nu scăpai. Te făcea să te simți ca ultimul om. Faptul că el se băga în tine era irelevant. Tot ajungeai să îți dorești să apară un crater în curte și să te înghită, pentru impertinența de a fi lezat așa frumusețe de cățel.

În timp, Lulu a ajuns la o concluzie: că îi aparținem. Și prin extensie, tot ce e al nostru e și al lui. Nu vorbim aici doar de

mâncare. De-a lungul anilor, curtea cu trandafiri a fost martora unor adevărate conflagrații, declanșate total inocent de o bestie mică cu ochi căprui.

Se declanșează un război de scurtă durată în momentul în care Lulu decide că fundul lui arogant stă excelent pe perna de pe bancă. Își primește propria pernă. Se declanșează un război de ceva mai lungă durată când Lulu se aventurează pe teritoriul găinilor și decide să se ia la ceartă cu cocoșul. După câteva episoade de acest gen, care s-au soldat mereu cu un cățel mic și trist scheunând într-un colț, bătrânii au decis, total spontan și fără legătură cu evenimentele curente, să taie cocoșul. Iar o oarecare bestie cu apucături de pisică a savurat victorios o porție nu tocmai mică din oasele dușmanului său de o viață.

Când veneau musafiri în vizită, Bestia intra în hyperdrive. Lătra. Făcea scandal. Se agăța patetic de papucii oaspetelui (dinții lui mici nu ajungeau mai adânc de atât) și îi făcea varză șireturile. Dacă vizitatorul avea noroc, unul din noi se afla în acel moment în curte și îi indica zâmbind sadic o minge. „*Intrarea se plătește. Cu fotbal*”. În general musafirii nu doar că se conformau, ci își făceau și o notă mentală să vină pregătiți corespunzător data viitoare. În haine de scandal și cu ceva bun în buzunar.

De-a lungul anilor, Lulu a modificat sensibil legile din curtea cu trandafiri. A rezultat un nou cod de conduită, cu zeci de norme. Și toți, de la bătrâni la mine, am ajuns să-l respectăm. Nimeni nu își permitea să lezeze bestia. Astfel am ajuns cu toții să ne ducem viața urmând cu sfințenie câteva porunci, mai importante decât tot decalogul:

- Eu sunt câinele cățelul tău, să nu ai alți căței în afară de mine.

- Lulu face legea. Mereu. Dacă legea lui Lulu intră în conflict cu legea țării, legea divină sau legile fizicii, legea lui Lulu va avea prioritate.
- Când Lulu vrea ceva, i se va da. Ultima guriță de mâncare, tandrețe multă (și ce dacă întârzii la lucru?), locul de pe bancă, timpul tău, sufletul tău, dragostea ta.
- Nicio activitate nu este mai importantă decât scărpinatul pe burtă. Constant și cu atenție, că nu scărpinăm așa, oricum.
- Pisicile sunt inamicii noștri pe viață. Dacă vei saluta o pisică, vei fi certat. Și să nu te pună sfântul să alinți o pisică. Te voi mirosi și te voi pedepsi. Stai, de ce ai scris pisică de trei ori și Lulu niciodată?!
- Scopul tău în lume este să îmi furnizezi snacksuri cu gust de bacon. Și mingi. De ce te-ai oprit din scărpinat pe burtă?
- Suntem persoane decente, ne îmbrăcăm ca atare. Să porți haine fără urme de lăbuțe și fără blană de câine pe ele este echivalentul la a umbla dezbrăcat pe stradă. Vrei să umbli dezbrăcată pe stradă? Dezmățato!
- Să faci sport este vital pentru o existență sănătoasă. Așa că lasă țigara, lasă cafeaua, lasă-ți iubitul, lasă-ți viața și fugi mai cu talent după mingea aia, că nu se aduce singură!
- Gropile săpate de mine sunt expresii ale spiritului meu de artist. Spre deosebire de tine, eu chiar sunt unul. Unul prolific. Unde mi-a dispărut groapa de ieri?! Tot n-ai înțeles. Bine, mai sap două, poate

acum mă vei aprecia.

- Accesul în curte se face condiționat, exclusiv pe bază de snacksuri, după o probă fizică constând într-o scurtă partidă de fotbal de o oră. Stai, aia e tanti F. cu motanul? Montanul?! Revin, trebuie să împart dreptate canină. Dar fiți pe fază. Chiar credeți că ați scăpat doar cu 10 legi? My tail! Abia începem.

Când a cedat bolta

În fiecare an, undeva după sărbători, lumea se liniștește subit. După zgomotul și agitația din preajma Crăciunului și a anului nou, tăcerea respectivă se simte chiar mai acut. Pământul amuțește temporar. Iar eu simt că în sfârșit pot respira normal din nou.

În anul 2018, tăcerea respectivă a lovit puțin mai devreme. Se întâmpla în 18 decembrie, deci în plină perioadă de pregătiri. În mod normal, în asemenea zile freamătul se propaga fără dificultăți din parcarea mall-ului până departe în curte. Claxoane, strigăte, mirosul neplăcut al motoarelor. Sunt genul de zile când casa îmi pare mai îmbietoare ca de obicei. Mă înarmează cu câteva cărți și un ceai, mă refugiez în pat, aștept ca nebunia să se calmeze.

Așa că mare mi-a fost mirarea când în acea dimineață m-am trezit într-o liniște de mormânt. Niciun freamăt, niciun zgomot. Niciun lătrat. În schimb, mult prea multă lumină.

Mă apropiu de geam. Curtea cu trandafiri a dispărut. Nici urmă de grădină, nici urmă de vie. Doar o masă mare și liniștită de alb. Peste noapte a nins. În general ninsorile de la oraș nu rezistă. Se transformă după caz fie într-o masă mocirloasă, fie în gheață. Dar azi, natura are alte planuri. Troienele îmi ajung lejer până la genunchi. Zăpada îmi blochează intrarea. Iar dintr-o dată, simt cum panica mi se propagă în membre: Lulu!

Ies afară în șlapi. Mă scufund în oceanul de zăpadă. Înot, mă poticnesc, pic, înjur. Îl strig. Drumul până la casa bătrânilor a devenit dintr-o dată foarte lung. Observ vag că sunt prizonieră între două straturi de zăpadă. Deasupra mea, pe scheletul de metal ce susține via, omătul s-a așternut centimetri întregi,

asemenea unui acoperiș. Suntem captivi într-o mare de alb. Poate un câine să reziste în așa ceva?

În găsesc pe Lulu pe bancă. E întreg și neînghețat, din fericire. Și extrem de ofensat. Dacă animalele ar putea să vorbească, limba română s-ar îmbogăți cu câteva expresii interesante. În momentul de față, Lulu are demnitatea unui rege căruia un paisan i-a arătat spontan fundul. Se ține drept, cu zăpada strălucind în blăniță. Dar ochii îi aruncă scânteii. Cum a îndrăznit chestia asta albă și umedă să ne invadeze așa, fără acordul lui? Lăbuțele lui fine nu sunt făcute să îndure așa ceva. Și colac peste pupăză, după ce că e multă, zăpada asta mai are și un gust oribil. Dacă tot ninge, nu poate măcar să ningă cu bacon?!

Îl iau în brațe, îl duc în casă. Îl învelesc într-un prosop imens, îl usuc cu uscătorul de păr. Ne drăgălim. Zăpada ne-a dăruit o dimineață de basm, plină de tandrețe și liniște. Niciun strop de presiune nu se propagă prin zidul de nea. Aerul miroase a proaspăt, se simte o atmosferă de Crăciun de pe vremuri. Casa e caldă, afară e frig. Viața e perfectă.

Aș putea sta așa toată ziua. Cu Lulu în brațe, privind cum ochii i se închid ușor, acum că a dat de căldură. Dar datoria mă cheamă din nou afară. Locuiesc cu doi bătrâni. Iar zăpada, oricât de poetică, nu se împacă bine cu articulații slăbite și reumatisme.

Scotocesc după bocanci, îmi croiesc potecă spre garaj, reușesc să dau de o lopată. Îmi petrec următoarele ore dând la o parte zăpada din curtea centrală. Este mai dificil decât îmi imaginam. Zăpada e grea și se lasă convinsă greu. Dar ceva în mișcările acelea ritmice este ciudat de satisfăcător. Simt aerul tare și curat în plămâni. Inhalez tăcerea, mă ancorez în prezent. Nimic altceva nu mai contează.

Îmi fac drum către ieșire. Iar subit, mă trezesc în fața unui nou obstacol. Cărarea îmi este baricadată de tufe de trandafiri.

Cândva în cursul nopții, scheletul de fier al boltei a cedat sub presiunea zăpezii. S-a dus și bolta... Dar este un final poetic, lipsit de melancolie.

În curtea cu trandafiri, inevitabilul a fost mereu acceptat fără revoltă. Mă opresc. Admir. Ramurile trandafirilor mângâie plini de tandrețe zăpada. Acaparează spațiul. Îl domină. Îl vrăjesc. Curtea cu trandafiri este un regat alb, acoperit de spini verzi înghețați. Iar în mintea mea, opresc cadrul acolo. Într-o realitate paralelă, îngheț și eu, în ritm cu bolta, captivă pe vechi într-o mare tăcută de zăpadă.

Pisici!

Curtea cu trandafiri era un spațiu organizat. Fiecare locuitor avea locul lui, bine stabilit, în care era stăpân. Domnul J. în camera ce dădea spre stradă. Tanti N. în cămăruța de lângă bucătărie, cu vedere spre curte. Eu în căsuța mea, mascată de vie. Istoric vorbind, câinii ocupau curtea centrală. Grădina de la intrare aparținea, de drept, trandafirilor. Curtea din spate, găinilor. Podurile, șoriceilor.

Această împărțeață făcea ca locul să fie în egală măsură un liant social și un refugiu. Dreptul la intimitate era inviolabil, în teorie. Ușile închise se respectau. În teritoriul altora eram musafiri și ne comportam ca atare. În practică, de-a lungul timpului au existat și încercări, mai mult sau mai puțin reușite, de invazie. În capul lui, Lulu era stăpânul suprem. Al curții, al caselor, al grădinilor. Îl iubeam, așa că îl lăsam să persiste cu această idee. Ne invadea în general holurile; se lungea pe gresie și moțâia total indiferent la încercările noastre de a-l goni. În zilele cu furtună, Bestia prindea tupeu și pornea în plimbări prin camere. Afișa o față atât de tristă încât nu ne lăsa inima să îl evacuum.

Cândva a început revolta găinilor, revoltă înăbușită rapid tot de Lulu. Dar cum spiritul revoluționar se propagă, într-o zi de vară și pisicile au găsit de cuviință să își... extindă dominația în alte teritorii. Puțin ironic, având în vedere că, oficial, curtea cu trandafiri nu avea pisici.

Problema cu pisicile este că rareori așteaptă o invitație oficială. Vin pur și simplu și manifestă o atracție diabolică față de locurile în care sunt cel mai puțin dorite.

Până la venirea lui Lulu, acoperișurile noastre erau

tranzitate când și când de câte o mână rătăcită. Odată ce Bestia s-a alăturat familiei, pisicile au inclus oficial curtea cu trandafiri pe traseul lor nocturn. Săreau de pe un acoperiș pe altul, traversau cu agilitate via, își mișcau ademenitor cozile în timp ce sub ele un câțel mic aproape că făcea un atac de apoplexie.

În zilele de vară, dormeau pe garaj. Lulu concertează jos până rămâne fără voce. Pisicile acceptă provocarea. Miroase a concurs! Și par ferm decise să îl câștige. Așa au început concertele nocturne. Dacă ați locuit vreodată cu o pisică aflată în perioada critică, înțelegeți vag la ce mă refer. Mieunatul lor seamănă cu cel al unui plâns de copil. Se propagă și te trezește din cel mai dulce somn. Ei bine, în perioada ei de glorie, curtea cu trandafiri a găzduit undeva la cinci pisici, răsfirate strategic pe toate acoperișurile disponibile, astfel încât vocalizele lor să nu rateze nicio victimă. Luați de aici concert! Pe repeat, nopți la rând.

Ați crede că având în vedere contextul, varianta logică ar fi fost să fac front comun cu Lulu în dușmănia față de feline. Din păcate am un punct slab pentru pisici. Pot să concerteze după plac, pot să îmi scoată câțelul din sărite de zece ori pe zi, tot le voi considera cele mai seducătoare vietăți de pe planetă. Iar într-o zi, o asemenea vietate s-a gândit să profite din plin de slăbiciunea mea.

În general, curtea din față se închidea peste noapte. Nu am înțeles niciodată pe deplin rostul acelei delimitări, dar am acceptat-o, din simplul motiv că nu mă afecta. În schimb, acest aranjament s-a dovedit a fi oportunitatea perfectă pentru ca o pisică să se strecoare în inima mea și să amenințe, temporar, dominația deja consacrată a lui Lulu în curtea cu trandafiri.

A început discret. O vedeam dormind printre flori. O

pisică neagră, matură, cu ochii lucind senzual în noapte. Am început s-o hrănesc. Mereu noaptea, mereu pe furiș, să nu atrag atenția tartorului cu ochi căprui din secțiunea vecină. Pisica îmi acceptă favorurile cu grația unei prințese. Ce îi ofer eu este un tribut ridicol, total incompatibil cu statutul ei. Dar mănâncă totuși, pentru a-mi face pe plac. Eu mă topesc.

Pisica trece la nivelul doi. Mi se freacă de picioare. Elegant, cu finețe. Îmi aruncă priviri galeșe. Îmi acceptă mângâierea. Toarce. Întâi ușor, apoi tot mai tare, ca un motorăș cald cu blană moale. Mă declar sedusă. E clar, e a mea! În sfârșit, după ani de așteptare, s-a găsit o pisică să mă adopte și pe mine. Dar... cum o duc în casă? Dacă o iau în brațe și traversez curtea centrală, sfârșim amândouă pe post de mâncare de cățel. Lulu nu ar accepta o asemenea trădare fără vărsare de sânge. Mă aflu în postura soției ce încearcă să strecoare un amant în casă fără știrea soțului. Diferența e că Lulu (ok, probabil și câte un soț) are un punct slab pentru bacon. Și decid să profit din plin de el.

Părăsesc pisica cu fața unui soldat ce pleacă la război. *Așteaptă-mă, revin, inima mea îți aparține.* Mă înarmează cu o porție consistentă de bacon. Iar apoi trasez un traseu de snacks-uri până departe, în curtea din fund. Curte delimitată și ea de zona centrală cu un gard. Lulu mă urmează. Mă simt ca ultimul om. Azi îmi trădez câinele. Arunc ultima bucată de bacon departe, în fundul curții. Lulu fuge după ea. Trag discret zăvorul și fug, încercând să ignor lătrăturile furioase din spatele meu. *Iubita mea, mă întorc la tine!*

Revin la pisică. O iau în brațe. E moale, caldă, corpul ei mi se mulează perfect pe piept. Străbat în fugă curtea centrală. Iar apoi, brusc, în noapte răsună un zgomot și dintr-o dată mă trezesc față în față cu Bestia. Cum a reușit să forțeze zăvorul, nu știu. Dar iată-l, în carne și oase, lătrând plin de reproș în fața mea.

Dintr-o mișcare agilă, pisica mi se desprinde din brațe și se face nevăzută pe acoperiș. Încă îi simt căldura pe piept, în locul unde îmi torcea în urmă cu câteva secunde. Iar apoi văd o mișcare pe acoperiș. Trei pisici. Ne observă. Știi că animalele nu pot să râdă, dar în momentul acela simt efectiv cum își bat joc de noi. De mine, că am picat așa ușor în plasă. De Lulu, că și-a luat-o, metaforic, în freză. Mă simt trădată.

Îmi privesc câinele. Nu mai e furios. Aplică o lăbuță caldă pe genunchiul meu. *Nu ne fac ele pe noi.* Îl mângâi. Se alintă. Pisicile ne privesc contrariate de pe acoperiș. *Hai să le-o facem, Lulu, vrei?* Ochii îi lucesc a aprobare.

Încingem pe loc cea mai intensă partidă de fotbal pe care a văzut-o curtea cu trandafiri. Aerul se schimbă, tensiunea se evaporă și lasă loc entuziasmului. Aici e diferența. O pisică îți va fi stăpână. Un câine - partener. Și subit constat că nu mai îmi doresc, de fapt, să fiu adoptată. De nicio felină. Lulu nu e ce mi-am dorit. De fapt, e fix opusul. Și paradoxal, e fix ce am nevoie. Un isteric loial care nu mă va respinge niciodată, oricâte boacăne aș face.

Câini cu traume și oameni la fel

Nu cred în dresaj. Mi se pare un cuvânt brutal, o jignire adusă animalelor ce ne aleg. Dresajul implică un raport de superioritate. Eu sunt stăpânul, tu trebuie să mă ascuți. În caz contrar, plătești consecințele. În materie de câini, prefer cuvântul adaptare. Reflectă mult mai exact ce se întâmplă de fapt în acea relație. Ei se adaptează la noi, noi la ei. Și cândva, după puțin efort din ambele părți, inimile noastre ajung să bată la unison. Iar această sincronicitate durează o viață.

Un câine ce se deschide în fața ta nu va mai privi niciodată înapoi. Va fi acolo pentru tine, oricâte prostii ai face, oricât l-ai neglija, oricât te-ai lăsa absorbit de griji cotidiene. Un câine îți devine loial când te vede așa cum ești. Iar odată depășit acest prag, nicio deviere temporară nu va mai conta. Pentru că un câine știe că, mascat de furtuni de moment, omul pe care a ales să-l iubească e mereu acolo. Și își amintește de asta. Chiar și când omul uită pentru scurt timp cine este, de fapt.

Poate din acest motiv prefer câinii, oamenilor. Relațiile interumane mă fascinează, dar mă obosesc. Prea multe nuanțe, prea multe cuvinte nerostite. Prea multe opțiuni de a o da în bară. Cu animalele, lucrurile sunt mult mai clare. Renunță la orice artificiu social. Expune-te în fața lor, așa cum ești. Rănit, plin de sechele, obosit de viață. Ei te vor iubi. Iar această dragoste va sfârși prin a vindeca răni de ambele părți.

Lulu a fost un câine traumatizat. L-au aruncat pe marginea drumului, într-un sac închis. Gunoi... Un gunoi care trebuie să moară, pentru că incomodează. Ce dacă gunoiul scheaună, plânge, cerșește o șansă la viață? Să tacă odată, oamenii au chestii mai importante de făcut.

L-a salvat norocul. Dar frica a rămas. Iar înarmat cu acea frică și neîncredere justificată în oameni, Lulu a poposit în curtea cu trandafiri. Și a dat de mine. Traumatizată, rănită, înarmată cu o neîncredere ceva mai puțin justificată în oameni.

Când două traume similare se intersectează, lucrurile pot merge în două sensuri. Ne întărâtăm reciproc. O traumă o amplifică pe cealaltă, durerea unuia toarnă gaz pe foc, pe răni sângerânde. Dar mai există și alt scenariu, mai rar.

Când un om și un câine constată că rănilor lor se suprapun perfect și creează un front comun împotriva vieții. Când realizează că împreună pot crea un întreg o idee mai aptă să facă față lumii din jur. Exact asta s-a întâmplat între Lulu și mine. Un proces inconștient, dar ferm. Ne înțelegem fără cuvinte. Ne echilibrăm. De fiecare dată când Lulu e furios sau se teme, găsesc fără efort calea potrivită de a-l liniști. De fiecare dată când simt că clachez, Lulu își înfoaie blănița neagră în fața furtunii din capul meu, îmi pune o lăbuță grea pe genunchi, mă privește în ochi cu insistență. Și furtuna dispare. El depinde de noi pentru mâncare, apă, adăpost. Dar și eu depind de el, de siguranța pe care mi-o oferă.

Când în jurul meu viața se descompune din nou ca un perete de sticlă în mii de cioburi, Lulu e acolo. Iar alături de el îmi pot permite să cred că pot crea ceva nou, de la zero, ori de câte ori este necesar. Însă cu asta, vine o nouă temere. Ce mă voi face când îl voi pierde?

Din nefericire, aveam să aflu asta mult prea curând.

Burnout

În anul 2016, au avut loc alegeri. Iar dacă în general reușesc să mă detașez de politică, ce a urmat nu mi-a mai permis să fiu indiferentă. Dintr-o dată a început exodul intelectualilor. Întreg anul 2017 a fost marcat de cine de adio. Nu era lună în care un prieten să nu își facă bagajele, să abandoneze o viață relativ stabilă în țară și să își caute norocul peste granițe.

În anul respectiv mi-am pierdut, fără exagerare, jumătate de anturaj. Iar asta te pune pe gânduri. Am 27 de ani. Dacă vreau să fac o mutare similară, acum e momentul. Dar îmi lipsește curajul să fac ceva definitiv. Compromisul ideal apare peste noapte, sub forma unei delegații de lungă durată. 5 luni peste hotare. Analizez. Germania mi se pare tolerabilă, vorbesc limba. În plus, dacă lucrurile nu merg cum trebuie, am oricând posibilitatea să revin în țară. Până la urmă accept.

În februarie 2018 îmi înghesui avutul în două trolere imense, îl îmbrățișez pe Lulu, salut bătrânii și dau startul unui episod nou, peste granițe. Am rezistat 3 luni.

Scurta mea incursiune în țări străine mi-a confirmat ceea ce intuiam deja: cu toate eforturile sale, un român care o ia de la capăt în alt loc va rămâne mereu, în esență, un inadaptat. Lumea îl va accepta la suprafață. Dar legăturile profunde, sentimentul acela de certitudine că ești „unul de-al lor” nu vor apărea niciodată. Cu puțin noroc, norul de fum va fi suficient pentru a crea iluzia unei vieți realizate. În cazul meu nu este așa.

Micul sătuc dintre dealuri unde m-am stabilit mă sufocă, se închide în jurul meu. Detest tot. Mâncarea, locurile, oamenii. Subit, nemții ajung să mi se pară distanți. Credeam că sunt suficient de „nemțoaică” pentru a mă adapta la ei. Acum,

jumătatea românească iese la iveală. Am nevoie de conexiune, de povești, de conversații „de umplutură”. Nu mă împac defel cu politețea lor de suprafață; se resimte ca un zid ce nu lasă loc măcar de o prietenie. Odată cu inadaptarea, vine furia. Detest gazoanele imaculate, gardurile perfecte și porțile ce se închid mereu, regulamentar, cu cheia. Sunt singură, mizerabilă și îmi e dor de casă.

În plus, muncesc mult prea mult! Bazează-te pe străini să impună reguli clare, cu programe de lucru sănătoase, aplicabile doar lor. Când vine vorba de expați, toți privesc convenabil în altă parte. Mă trezesc pe sunetul notificărilor de pe telefon, adorm scriind mailuri. Mănânc mult, prost și fără plăcere și mă bazez o idee prea mult pe un pahar de Bordeaux, seara, să atragă somnul. Colac peste pupăză, vechea mea cunoștință, depresia, decide să vină în vizită și nu se mai dă dusă. Iar eu sunt prea ruptă să o trimit la plimbare. Îi torn un pahar de vin și o invit la masă.

Zilele trec, iar cu fiecare țuit enervant de alarmă găsesc tot mai puține motive să mă ridic din pat. Într-o zi, constat că nu mai îmi doresc să mă ridic deloc. Vreau să închid ochii, să mor, să dorm, nici eu nu știu. Viața și-a pierdut sensul, viitorul îmi arată doar muncă, muncă și iar muncă. Nu e de trăit așa. Poate că am trăit destul...

Vestea bună, atunci când ești jos, este că nu prea mai ai unde să aluneci. Sunt în faza în care nimic nu mă mai mișcă sau mă mai atinge. Dar rămân, în esență, o luptătoare. Așa se face că într-o zi de vară cobor fără grabă treptele spre birou și îmi depun fără avertisment demisia. Sunt complet în aer, fără un plan b, cu prea puține economii. Dar nici măcar posibilitatea de a rămâne pe străzi nu mă mai impresionează.

Lucrurile se așează, cumva. În momentele critice din

viață, am avut mereu un noroc chior. La câteva zile de la gestul meu impulsiv, îmi găsesc un alt loc de muncă, în țară. Acum mai trebuie doar să aștept. Mă târâi prin preaviz și prin lunile de exil rămase. Îmi împachetez trolerele, devenite între timp patru. Îmi cumpăr un bilet doar dus cu destinația Timișoara. Și pe 31 iulie revin în România, ferm decisă să nu o mai părăsesc niciodată pentru atât de mult timp.

Orașul mi se pare străin. Mă mișc ca un somnambul, recunosc, dar nu mă regăsesc în nimic. Am pus depresia pe seama Germaniei. Dar poate că sunt în punctul în care nimic nu mă mai poate vindeca. Deschid poarta curții, îmi împing bagajele înăuntru, mă opresc în prag. Ce naiba caut aici? Mai găsesc în toată lumea asta un loc de care să simt că aparțin? Iar atunci simt o greutate pe genunchi. Lulu vrea tandrețe și o vrea acum 5 minute.

Mă las în genunchi, îmi ascund capul în blana lui. Și pentru prima dată în cinci luni de zile încep să plâng. Un plâns violent, ce mătură tot.

Sunt acasă.

Încă nu sunt bine. Curtea cu trandafiri mă peticește, dar nu mă vindecă în totalitate. Incursiunea mea în Germania mi-a lăsat o gaură neagră în memorie. Îmi revin frânturi, iar când apar, sunt însoțite de teamă. Izolarea lasă răni ce se închid greu. Îmi fac din nou bagajele, pentru primul concediu serios în mulți ani.

Timp de două săptămâni, facem turul Islandei. Mă urc pe ghețari și vulcani, văd pentru prima dată în viață balene, mă plimb prin patru anotimpuri în tot atâtea zile. Privesc focile de la geam, la unul din numeroasele guest-house-uri unde poposim.

Iar undeva pe drum, încep să mă simt din nou puțin conectată cu mine. Ce-a fost greu a trecut.

Revin din nou în țară și mă las absorbită de noul loc de muncă.

Și într-o seară, împinsă de ultimele rafale ale furtunii de proporții ce mi-a măturat viața, bat la ușa unei școli de dans.

Salsa

În materie de cultură muzicală, curtea cu trandafiri stătea bine. Se ascultau muzica populară pe care tanti N. o punea la radio în serile de vară; manele pe repeat atunci când chiriașul de peste gard se certa din nou cu prietena; rock agresiv în zilele când mă simțeam deosebit de energică; folk montan când mă pregăteam să dau o tură prin munți. Odată ce s-a construit mall-ul, am ajuns să ascultăm fără să vrem concerte de house și electro. Ba chiar, într-o seară am lăsat de-o parte orice fărâmă de demnitate și am țopăit ca o adolescentă fericită prin curte pe versurile formației Voltaj. La Hrușcă am închis geamul. Nimeni nu e făcut să reziste la atâta ler!

Dar cu toată pregătirea în domeniu, și curtea cu trandafiri a fost zguduită (la propriu) atunci când am intrat într-o fază latino.

Să vorbim despre dans. O artă sublimă. Cea mai frumoasă și mai complexă artă de pe suprafața pământului. Când dansăm, o facem nu doar cu trupul, ci cu sufletul. Ne conectăm cu partenerul, fugim de lume, „urlăm”, tăcem, exprimăm, ascundem. Toate în același timp. Dansul se simte bine și arată bine. Dar până ajungi în acel punct, treci prin furcile caudine.

Nu mi-a luat mult să constat că sunt cea mai lipsită de talent dansatoare din Timișoara. Cam trei luni, așa. Problema este că pe când realizam asta, mintea și picioarele mele gravitau frumos fiecare în alt univers. Creierul urla „hell, yeah!” în timp ce picioarele se proțăpeau încăpățânate în sol, refuzând cu orice preț să coopereze. În astfel de momente, majoritatea oamenilor renunță. Eu nu sunt majoritatea oamenilor. Și nu îmi place să pierd.

Așa că am făcut ce știu mai bine: să supracompensez. Exercițiu, mult exercițiu. Și ajungem la probleme logistice. Mai exact camera mea, încă dominată de nenorocitul de pat king-size. Nici pe verticală lucrurile nu stăteau mai bine. Ridicam o mână și mângâiam tavanul. După mult prea multe episoade ce s-au lăsat invariabil cu vânățai, am cedat și mi-am mutat încercările patetice în curte. Lulu, e timpul să dansăm!

Ați încercat vreodată să faceți un câine să danseze? Eu da. Am încercat. Doar că în materie de dans, Lulu s-a dovedit a fi chiar mai puțin cooperant decât chiar picioarele mele. Câinele dus cu pluta ce sărea lejer un metru în sus de fiecare dată când i se părea că cineva gătește în bucătărie, câinele ce stătea cu orele sprijinit în două lăbuțe pe genunchii mei, și-a descoperit subit dragostea față de sol. Și cu toate încercările mele, nu a reușit să treacă nici măcar de pas de bază. Așa că m-am resemnat și am dansat mai departe singură.

Atât că noua mea pasiune a intervenit nefericit cu legile prestabilite ale universului. Legi care spun că într-o curte nu îți vezi pur și simplu de treabă și ignori pe cel mai frumos cățel din lume. Lulu se revoltă. Mârâie cu subînțeles de fiecare dată când Marc Anthony râde, cântă și își trăiește viața. Mi se împiedică de glezne. Mă provoacă și mă atacă în mijlocul piruetelor. Îl ignor, atât cât pot. Iar atunci Lulu trece la artileria grea.

Într-o zi de februarie, după ce a epuizat toate negocierile cu îngerii, Lulu apasă butonul de urgență și intră în legătură directă cu diavolul.

„Boss, ajută-mă că nu mai pot”

„Lulu. A trecut ceva timp. Aud că te distrezi bine în noua casă. Prea bine. Iar mi-ai băgat în sperieți trei mâțe.”

„Boss, scuze, sunt stresat.”

„Ai rămas fără snacks-uri cu gust de bacon?”

„Stai, ai zis snacks-uri? Unde?! Ah. Nu boss, mai rău. Nebuna dansează!”

„Ce nebună? Și ce dansuri? Încă nu m-a invocat nimeni. Clar, mai are de lucru. Nu văd nici măcar o pentagramă.”

„Boss, lasă asta, că te invocă ea destul de fiecare dată când dă cu piciorul în ceva. Repet, dan-sea-ză! De fapt, încearcă să danseze. Nu îi iese deloc. Dar nebuna insistă. Și mă neglijează în ultimul hal. Nu mai fuge după mingi, abia dacă mă mai scarpină pe burtă și punga aia cu snacks-uri e aproape goală. Nu mai e de trăit aici. Toată ziua salsa și piruete și footwork și lady styling (nici măcar nu e o lady!). Mă trezesc cu salsa, adorm cu salsa. S-a ales praful de curte.”

„Nasol, măi, cățel. Dar cam ce ai vrea să fac?”

„Să vii cu foc peste lume, să o vizitezi pe nebună în somn, să invoci o invazie de șobolani! Orice numai să se oprească!”

„Mai cățel, iar citești prostii? Nu fac din astea. Diavolul acționează subtil. Plantează intrigi, apoi lasă oamenii să îi facă treaba. Auzi la el șobolani și foc. Ce insultă!”

„Boss, e gravă treaba. Hai, știu că ești un drac inteligent. Aproape la fel de inteligent ca mine. Găsești tu ceva”.

„Greu, măi, cățel. Foarte greu.”

„Boss, îți las pisicile în pace! Două zile întregi!”

„Câtă generozitate...”

„Bine, trei zile. Hai, pentru tine, că îmi ești drag, patru.”

„Șașe?”

„La naiba. Fie, cinci. Sper să merite.”

„Pe bune?! Întâi apelezi la cei mai buni, după îmi pui la îndoială metodele?”

„Niciodată boss, ești cel mai diabolic drac pe care îl știu”.

Nu am fost de față la conversația de mai sus (Lulu își ținea în general secrete legăturile cu dracii, deși toată lumea știa că le are), dar pare singura explicație logică pentru ce s-a întâmplat mai departe.

Într-o zi dansez cu foarte mult spor și foarte puțin talent în curte. Simt muzica în vene, universul se dilată, lumea este frumoasă. Privită din exterior, probabil mă bălăngănesc ridicol și complet pe lângă muzică, dar la interior lucrurile se simt bine. Melodia se încheie, mă opresc să îmi trag sufletul. Iar apoi, subit, de undeva din cer încep să se audă aplauze și voci.

Primul meu instinct e să identific limba. Portugheză braziliană. Wow. Stai, ce?! Ridicolul situației mă lovește brusc. E 11 noaptea, iar eu dansez ca apucata în șlapi de plastic și pijamale prin curte. Iar cineva tocmai a văzut asta. Cum?!

Ridic ochii către direcția zgomotelor și aproape că aud cum roțile din creier îmi derapează și se opresc cu un scârțâit brusc. La nici zece metri de mine, pe casa alăturată, scie mare „Hotel”. Cum am putut să ratez asta? Ok, clădirile din jur se înalță de ceva timp, zona se dezvoltă, dar un hotel cu vedere directă în curte ceva greu de ignorat. Sau...?

Brazilienii se amuză în continuare pe seama mea. Măcar să fi aruncat cu ouă, puneam și eu de o omletă cinstită. În schimb ajung să fac un veritabil walk of shame în propria curte. Închid ușa cu cheia și sting becul. Curtea cu trandafiri tocmai a devenit un loc foarte ostil dansului.

După episodul respectiv m-am mutat în casă. Iar asta avea să declanșeze un nou șir de... evenimente interesante.

Când am schimbat mobila

Stau în cameră și îmi privesc cu dușmănie patul enorm. Baby, e timpul să te cari de-aici! Dar de la gând la faptă, mai avem de parcurs un lung șir de negocieri ce nu se anunță deloc ușoare.

Tanti N. pare refractară la idee. Manifestă atașamentul tipic al bătrânilor față de lemne vechi și placaje mucegăite. Tergîversează, amână. Mă salvează din mizerie fiica bătrânei, o femeie cu enorm de mult simț practic. Își dă binecuvântarea. Patul poate să dispară.

Atât că misiunea se dovedește o idee mai dificilă decât am anticipat. Mă pun pe treabă plină de încredere. Într-o oră dispare tot. Not! Mă înfig în sol și încep să ridic salteaua lungă și lată de peste doi metri. Ți-ai găsit. Reușesc să ridic un colț. Insist. Nimic. Îmi cambrez spatele, blestem în gând toate zilele când am zis „pas” la sală. Niște mușchi ar fi ajutat acum.

Iar apoi mă lovește o inspirație de moment. N-oi fi eu Mr. Muscle, dar am creier. Recapitulez mental toate lecțiile despre sisteme de pârghii din generală. Dezvolt un concept. Să fac o schiță? Nah, deja exagerăm. Sprijin salteaua cu o coadă de mătură. Două cozi de mătură. Hai că merge. Da de unde. Se rupe mătura. Ok, încercăm cu o sapă, pare o idee mai solidă. Sapa rezistă. Mă opintesc, ridic, trag. După aproape o oră de eforturi și blesteme, reușesc să târâi nenorocita de saltea în curte. Văd stele verzi deja. Dar încă mai am rama patului.

Într-o lume normală, un pat s-ar face ușor bucăți, deșurubând cu grație îmbinările. Dar locuiesc în curtea cu trandafiri, cel mai umed loc de pe planetă imediat după tropice. Iar mobila are o vârstă. Cu timpul, scheletul patului a cedat,

placajul a acoperit șuruburile, cele câteva rămase la vedere sunt ruginite și cedează în contact cu șurubelnița. Așa că tot în ciocan îmi pun baza.

Răscolesc garajul. Trăiască domnul J. și gălețile sale pline de scule. Aleg un ciocan, cel mai solid. Mai iau unul de siguranță. Mă întorc în casă și lovesc fără milă placajul la îmbinări. Ca la comandă, se ridică un nor de mucegai. Neexpus la lumină sau căldură, patul meu a devenit gazda unei întregi... ciupercării. Condițiile mele de muncă tocmai au devenit ostile.

În ziua aceea am purtat pentru prima dată o mască medicinală, cu ani înainte să devină mainstream. M-am luptat cu nenorocitul de pat până târziu în noapte. M-am lovit, m-am zgâriat. Iar la final am constatat că nu am nicio șansă să dorm în locul acela. Miroase groaznic a mucegai, tușesc constant. Suspin, mă resemnez, îmi întind sacul de dormit pe hol.

A doua zi devin zugrav. Igienizez zona. Comand și montez o canapea, cea mai mică din lume. Camera mea pare dintr-o dată foarte mare și primitoare. Să fie dans! Dar întâi, mai o mică problemă. Cum scăpăm de saltea?

Răspuns corect: cu forța. Și foarfeca. Sfârșesc prin a petrece o zi întreagă în curte, făcând bucăți o saltea mucegăită ce pur și simplu refuză să scadă în dimensiuni. Umplu minim douăzeci de saci enormi de gunoi cu rămășițele saltelei. Iar apoi petrec aproximativ o săptămână evacuându-mi fostul pat bucată cu bucată.

Ați crede că după episodul „patul” mi-a trecut orice dorință de renovări. Da de unde! După, am pus gând rău cuierului. Tot cu ciocanul. Iar la finalul întregii aventuri, zgâriată și obosită, am concluzionat că dansul se plătește scump. Uneori cu sudoare și sânge.

Carantină

Domnul J. a murit în somn, într-o dimineată de februarie. Și poate a fost mai bine așa. Oricât m-a durut pierderea lui, în timp am ajuns să simt puțină ușurare. A plecat exact la timp. Firea lui sociabilă ar fi îndurat cu greu ce a urmat. Căci la câteva săptămâni după ce l-am îngropat, lumea și-a încetinit brusc ritmul, iar panica a început să se propage. COVID, izoletă, morți, carantină.

Mă plimb printre rafturile goale din supermarket și încerc să procesez ce ne-a lovit. Știu, orice generație e datoare cu un război. Dar războaiele creează și alianțe. Ce se întâmplă acum e o isterie mondială unde fiecare om e dușmanul fiecăruia. Ne călcăm în picioare, la propriu. Ne batem pe ultimul sul de hârtie igienică, pe ultima sticlă de ulei. Ne evităm, tresărim și aproape că o luăm la goană de fiecare dată când cineva tușește sau strănută. Ne baricadăm în case, ne înarmăm cu măști și dezinfectant și prinși în isteria globală cauzată de virus, ignorăm complet pandemia de singurătate. Oamenii cedează, iar locuitorii curții cu trandafiri nu fac excepție.

În curte, pandemia a fost primită cu reacții mixte. La primele semne de nebulie, mi-am făcut biroul pachet, m-am aprovizionat cu țigări și mâncare și mi-am stabilit sediul central în casă, ferm decisă să mă distanțez cât pot. De virus și de lume. În opoziție, tanti N. a abordat o atitudine puțin mai războinică. Negare. Dar în spatele cuvintelor ei citesc frica. Mă provoacă. În câteva rânduri aproape că ne certăm. Ea insistă că virusul nu există, eu obolesc să o contrazic. Așa că o las în voia ei, sperând totuși că poate are dreptate.

Iar apoi încep să moară oameni. Întâi zvonuri de departe. Străini. Cercul se strânge. Un cunoscut al unui cunoscut. Lasă, sigur avea altceva. Dar pe măsură ce lunile trec, intrăm în pană de scuze. Spitalele nu mai fac față, se moare din lipsă de oxigen, măștile au ajuns un bun de lux. Iar undeva prin vară și tanti N. a fost nevoită să accepte realitatea. Jumătate din băbuțele ce frecventau curtea își dorm somnul de veci în cimitirul din apropiere. Rudele apropiate ale bătrânei sunt blocate prin sate, fără un pretext valid de a ieși. Peste curte se așterne tăcerea, dar e una de rău augur. Nu se mai aud mașini, mall-ul și-a oprit activitatea, piața din zonă la fel. În puținele ocazii când mă aventurez în afara porții mă lovește tăcerea. În plină vară, strada e goală. Să vezi un om devine aproape un eveniment.

În toată această nebunie, singurul senin și calm rămâne Lulu. Situația îi priește. Tanti N. îl răsfață toată ziua iar când ea oboșește, îl iau eu în primire. Izolarea ne aduce mai aproape. Dintr-o dată avem timp, mult prea mult timp. Iar într-o zi mă satur să mă tot vait.

Noua realitate pare făcută pentru un introvertit. Dacă nu ar fi frica permanentă, situația actuală mi s-ar potrivi mănușă. Fără obligații sociale, fără delegații. Viața a devenit brusc extrem de simplă. Iar din asta derivă niște oportunități. Decid să profit de ele. Îmi reamenajez casa. Mă apuc serios de gătit sănătos și de sport. Dansez obsesiv, uneori cu orele. Renunț la cafea și dulciuri, testez cu succes fasting-ul. Și reușesc astfel în 3 luni ceea ce nu am reușit în 30 de ani. Slăbesc. Mult, sănătos. E o schimbare ce mă șochează.

Când îți petreci toată viața cu crezul ferm că unii oameni sunt inteligenți și ceilalți frumoși, îți vine greu să accepți că le poți avea de fapt, într-o anumită măsură, pe toate. Nenorocita de carantină mi-a furat doi ani din viață. Dar mi-a făcut și cel mai

frumos cadou: o nouă identitate. Una de sportiv.

Până în vara lui 2020 am alergat strict ca să scap de câini. Acum, ajung să o fac de plăcere. Jogging-ul mă face să privesc realitatea într-o lumină nouă: aleargă suficient de repede și fricile rămân în urmă. Mai plusează puțin și creierul se oprește din gândit. În jurul tău curg lumini și peisaje, iar tu fugi și tot fugi. Tot mai puternică. Cândva, tot ce te apasă rămâne în urmă. Dar continui să alergi din simpla plăcere de a-ți sărbători corpul, iar și iar.

Linda

Intrăm în al doilea an de pandemie. Iar dacă 2020 a fost un an dus cu capul, 2021 amenință să îi calce rapid pe urme. Același scenariu, pe repeat. O nouă vară pierdută.

În curtea cu trandafiri, viața și-a găsit un nou ritm. De peste un an lucrez de acasă. De peste un an, tanti N. este văduvă. Refuză să renunțe la casă, în ciuda corului tot mai insistent de rude ce încearcă să o convingă să se mute. Tanti N. rămâne fermă. E casa ei, singurul loc unde poate să doarmă. Găinile, Lulu, au nevoie de ea. Și eu am nevoie de ea, deși nu aș îndrăzni să îi spun asta.

Ultimul an ne-a apropiat. Înainte o respectam. Acum am ajuns să țin chiar mai mult la ea, să o văd ca pe cineva din familie. E în permanență acolo. Mă ascultă, mă ajută, mă ancorează în prezent atunci când simt că o iau ușor ușor pe ulei. Când o privesc pe tanti N. cum își vede neperturbată de rutină, prind speranță. Da, lumea o poate lua razna. Dar cât timp încă mai există o curte cu trandafiri, o bătrână demnă și practică și un câine mult prea răsfățat, pot să rezist.

Și de fapt, noua realitate mă deranjează tot mai puțin. Zilele sunt previzibile, în faza asta a dispărut presiunea de a face ceva mareț. Să supraviețuiești cu toate țiglele pe cap este o realizare suficient de impresionantă.

Dar din când în când, o mică diversiune nu strică. Iar în primăvara lui 2021, diversiunea ne-a bătut, la propriu, în gard.

De câteva zile, de fiecare dată când merg la cumpărături, am sentimentul acut că sunt privită. Ok, vecinii au intrat în pană de subiecte de divertisment. Luați și priviți, fraților, măcar acum

arăt bine. Doar că vine și momentul când stalker-ul meu se plictisește să mă admire de la distanță, iar într-o zi senzația de mai sus este dublată de un zgomot. Lăbuțe pe asfalt. Mă întorc. În fața mea, un câine-lup. Tânăr, câteva luni, maxim. Mă opresc. Câinele se oprește și el. Îl strig. O ia la goană. Mi-a părut bine.

Și lui, se pare. Peste noapte, cățelușa (da, e fetiță) se mută în curtea părăsită de lângă noi. Acum ne privește prin gard. Noi o privim înapoi. O admirăm. E, într-adevăr, un exemplar frumos. Și clar înfometat. Iar tanti N. și cu mine suntem în pană de activități. Așa că ne concentrăm toate eforturile să îmblânzim cățelușa. În curtea vecină plouă cu mâncare. Lulu face spume, dar nu impresionează pe nimeni.

Avem o jucărie nouă, iar faptul că Linda cedează atât de greu ne face doar mai insistente. Îi vorbim. Linda se înmoaie. Acum doarme cu capul lipit de gardul despărțitor. Lulu latră de răgușește, noi ne amuzăm pe seama lui. „*Lulu, ai gagică.*” Lulu se declară foarte puțin amuzat. Lasă, o îmblânzim, o aducem în curte, să vezi cum vă împrieteniți.

Dar Linda nu pare tocmai dispusă să își facă prieteni. Rade tot ce îi dăm de mâncare, mă conduce de la o distanță sigură de fiecare dată când merg la cumpărături. Dar când încerc să mă apropiu de ea, o ia la goană. Revine mereu. Orice am face în curte e în măsură să îi deștepte interesul. Petrece ore întregi privindu-ne. Noi o privim înapoi. *Hai Linda, cedează. Te iubim, te vrem alături de noi.*

Până la urmă, natura se plictisește de atât amor irosit printre garduri. Și într-o noapte, lovește în forță. Subit, Linda devine domnișoară. Și așa au început problemele...

În materie de colecții, mă mândresc cu două mari. Prima - magnetii. 400 de bucăți and counting. A doua - defectele. Le adun pe toate și ocazional, în momentele de mare plictis, inventez unele noi. Dar de un defect am scăpat, sau cel puțin așa credeam: instinctele de soacră. Faptul că nu am copii probabil ajută puțin, dar chiar și așa, ani la rând m-am mândrit că nimeni și nimic nu poate scoate din mine un monstru în șorț și bigudiuri. Iar apoi la orizont a apărut Linda.

Într-o dimineață, mă trezesc cu curtea goală. Lulu nicăieri. Îl strig. Pauză. Străbat curtea în lung și în lat. Răscolesc garajul și cotețul, mă aventurez până în livadă. Nici urmă de Bestie. Încep să mă îngrijorez. Într-o inspirație de moment, arunc o privire peste gard, fără să-mi fac prea mari speranțe. Spre deosebire de predecesorul său, Lulu nu sare garduri.

Dar spre șocul meu, Lulu e acolo, prins într-o scenă ce mă bagă instantaneu în modul soacră. Copilul meu, cățelul meu cuminte și complet neversat în plăcerile carnale o iubește cu mare sârg pe Linda. „*Băi tâmpiților, parcă erați dușmani!*” Niciunul nu mă bagă în seamă, prea prinși în operațiunea „corupem cățelul”. În văzul tuturor vecinilor!

E momentul când mă reped după mătură. Ce pana mea, asta e o curte decentă! Dar nu te pui cu amorul. Lulu și Linda plutesc pe un norișor roz, imuni la furtuna pe care au dezlănțuit-o. Ignoră mâncarea, mătura și abia clipesc când decid să îi răcoresc pe amândoi cu o binemeritată găleată cu apă. Dar tot nu scapă. Romanța lui Lulu este întreruptă când nepotul lui tanti N. se plictisește brusc de atâta dragoste și, ignorând complet riscurile implicate de două bestii în călduri, se aventurează în

vecini și îmi pașaportează cățelul înapoi peste gard. Linda, tocmai ai devenit Julietă. Iar al tău Romeo își plătește amorul vinovat cu închisoarea. Un episod de iubire cu năbădăi ne-a ajuns la toți. Lulu aterizează într-o anexă și își petrece următoarele trei săptămâni într-un binemeritat time-out. Când în sfârșit îi dăm iar drumul, încă mai are un zâmbet tâmp pe față. „*Mami, am marcat*”.

Dar dacă cu Lulu am rezolvat rapid, momentul „Linda” e departe de a se fi consumat. Și puține lucruri atrag mai multe belele decât o cățelușă în călduri ce și-a stabilit sediul central la un gard distanță.

Primul semn că încă nu am depășit criza a venit brusc, într-o dimineață. Cotcodăceli panicate mă gonesc în curte. Fug spre coteț. *Ce ați pățit gagici, vă arde de concerte?* Dar umorul îmi piere rapid când mă trezesc față în față cu un covor de pene. Ceva nu e bine. Și ca pentru a-mi confirma spusele, în fața mea apare Linda, cu o găină în bot. Ne speriem una de alta. Eu urlu, Linda scapă găina și dintr-o mișcare sigură sare gardul înalt de doi metri și se face nevăzută. Găina e, culmea, nevătămată. Are o idee mai puține pene, dar în rest pare teafără. Întrebarea e, pentru cât timp? Nu stăm să aflăm. Închidem găinile în coteț iar eu decid că anticâinele s-a pensionat totuși prea devreme.

Când o cățea mare, cu agresivitatea exacerbată de foame și de hormoni îți sare pur și simplu gardul în curte când are ea chef, e timpul pentru artileria grea. Adaug și două bețe de trekking și mă pun pe păzit curtea.

Nu trebuie să aștept prea mult. Linda revine. E înfometată și asta o face curajoasă. Acum nu mai fuge de mine. În schimb vine în direcția mea. *Pisi, pic greu la stomac, nu vrei să faci asta.* Dar nici nu-i dau ocazia să încerce. Mă baricadez în casă,

blestemând ziua când Linda și cu mine ne-am intersectat. Era o vreme când curtea cu trandafiri era cel mai sigur loc de pe planetă. În momentul de față aş da-o cu plăcere pe un vulcan gata să explodeze. Pare o idee mai sigur.

Mă salvează spiritul cartierului. Aici lumea încă se mai comportă ca la sat, iar asta include un interes sporit față de tot ce se petrece în curtea vecinilor. Alertată de țipetele mele, doamna S. vine val-vârtej în curte. Trăiască, din nou, satul cu porțile sale veșnic deschise. O strigă pe tanti N. Tanti N. în momentul de față zace cu pneumonie în pat, complet detașată de drama din curte. În schimb, doamna S. dă de mine, mai panicată ca niciodată, cu două bețe de metal protejându-mi picioarele. Îi explic situația. Înțelege rapid. Strigă după soțul ei. Spiritul de la sat lovește din nou. Nici două minute mai târziu, soțul doamnei S. apare, înarmat până în dinți cu o furcă. I se alătură un vecin înarmat mai puțin eficient cu o lopată.

Cu bățul de trekking strâns în mână (pe unul l-am cedat doamnei S.) stau în ușă și mă întreb dacă vânăm câini sau vârcolaci. Sincer, aş prefera un vârcolac, e mai inofensiv.

Ia doi bărbați și aproape o oră de eforturi să o gonească pe Linda din garaj. Dar frica rămâne. Vecinii se oferă să stea de pază. Accept recunoscătoare. Orice nouă încercare a cățelei de a reveni este oprită în fașă. Doamna S. nu slăbește din ochi curtea cu trandafiri, soțul ei și vecinul vizitează regulat și își aduc furca și lopata în plimbare. Speriată de câini, îngrijorată pentru tanti N. nu pot totuși să nu mă înmoi văzând atâta solidaritate. Trăim zile absurde. Dar față în față cu situațiile aberante, oamenii își dezvăluie adevărata natură. Iar în cazul vecinilor mei, ies la iveală atâta compasiune, empatie și grijă încât lacrimile ajung să îmi curgă fără voie.

Într-un final Linda pricepe că în curtea cu trandafiri nu mai e rost nici de amor, nici de haleală. Dar atașamentul ei față de loc rămâne. Atât că lui i se adaugă alte atașamente cu patru picioare. În mai puțin de o zi, în jurul Lindei se creează un adevărat harem. Toate potăile cartierului năvălesc ca la comandă la porțile curții cu trandafiri. Iar eu mă trezesc, din nou, prizonieră în curte. Dar după două săptămâni de circ, începe să mi se acrească. Linda mi-a afectat destul viața socială. Afară, cu tupeu și vedem mai departe.

Am văzut. Eu și toți prietenii care au avut proasta inspirație să mă aducă acasă în acea perioadă. Pro tip: vrei să pui pe jar o prietenie veche de decenii? Introdu un câine în călduri în ecuație. Nimic nu consolidează sau distruge o prietenie mai repede decât două ore de calitate petrecute în mașină în fața porții, în timp ce patru potăi rescriu fără jenă Kama Sutra sub nasul tău. Din fericire am prieteni loiali și cu umor.

Linda a dispărut peste noapte, gonită de valul în continuă creștere de amorezi insistenți. Iar locuitorii curții și-au învățat definitiv lecția. Momentul Linda a pecetluit definitiv statutul de copil singur la părinți a lui Lulu. Odată depășită criza hormonală, micul drac nu a mai găsit niciun motiv să se plângă de lipsă de companie. A redevenit același câine-pisică răsfățat până în vârful cozii, prea preocupat de mingi și snacks-uri cu gust de bacon ca să îi mai ardă și de amoruri.

Când l-au dus pe Lulu la salon

Scurtă paranteză: vrei să enervezi o creață? Du-o la coafor! Puține lucruri au un potențial mai mare de a genera scânteii decât o interacțiune de o oră cu personal complet incapabil să gestioneze alt tipar de păr decât cel drept. În 99% din cazuri, soluția to go a coafezelor va fi să încerce să îți îndrepte părul. Și vor fi foarte șocate să afle că tu de fapt îți iubești buclele, așa rebele și pline de personalitate cum sunt.

După un șir lung de astfel de interacțiuni, am încheiat povestea în stil Iza: m-am înarmat cu un pahar de vin și o foarfecă și într-o seară frumoasă de iarnă m-am tuns singură. Cu rezultate mai mult decât mulțumitoare. A fost momentul când am încheiat orice relație cu toate saloanele din lume. Dar ciuda a rămas.

Așa că în momentul când gazdele au propus spontan să-l ducem pe Lulu la salon, am acceptat fără ezitare. În mintea mea, vedeam aproape cum toți zeii Olimpului se coboară în curtea cu trandafiri și ciocnesc complice un pahar de cidru cu mine. „*Azi te răzbunăm.*”

De ce atâta fericire pe mine? Simplu. Când venea vorba de blana lui, Lulu manifesta o posesivitate ce dădea uneori în agresivitate. Blana lui era aici pentru mângâiat. Orice trecea de această graniță, se lăsa cu mârâieli și degete capsate. Să-l tunzi, era lejer muncă de trei oameni. Doi să-l imobilizeze, unul să-i facă freza. Apoi urma războiul. Lulu începea să scheaune, să mârâie, să se smucească. Și o ținea așa până când oboseam toți trei. Asta a rezultat, de-a lungul anilor, într-un lung portofoliu de freze dubioase. Iar cândva am renunțat cu totul să mai încercăm.

În fiecare vară, odată cu venirea caniculei, începea

telenovela. Dotat cu o blană ce ar face mândru orice câine ciobănesc, Lulu se adapta în felul lui. Săpa cratere. Tot mai multe și tot mai adânci, până când dădea de umezeală. Doar că pe măsură ce blana îi creștea, craterele respective deveneau tot mai puțin satisfăcătoare. Lulu caută alternative. Lulu descoperă gresia. Și că locuințele noastre sunt pline de ea. Asta i-a dat o idee nouă: se strecura în casă, se întindea pe gresie și își petrecea ziua sforăind, în ciuda amplelor noastre eforturi de a-l evacua.

Da, blana lui Lulu era problematică. Dar cum țineam la degetele noastre, l-am lăsat în voia lui. Și ajungem la ziua cu coaforul.

De dimineață, nepotul lui tanti N. îl îmbarcă pe Lulu în mașină. Criminalii în serie au șofer personal. Aproape că îmi e milă de persoana care se va ocupa de Lulu. Aproape...

Orele trec lent. Din când în când scot nasul în curte, așteptând revenirea celor doi. Sigur urmează o poveste spumoasă. Dar timpul trece, se face după-amiază, și nici urmă de cățel. Remușcarea mi se strecoară tiptil în suflet. Poate că Lulu a întrecut măsura. Iar atunci mă simt privită.

Mă uit în jos și mă trezesc față în față cu un fel de șobolan supradimensionat. Piele netedă și gri, privire curioasă. Îmi ia o secundă să mă prind că de fapt e un câine. Mașina e parcată în față. „*Zăpăcitule, ai adus alt câine!*”. Chestia aia mică din fața mea nu are cum să fie Lulu. Lulu e măricel, ușor obez, cu urechi lungi și blană neagră. În plus, vârsta l-a făcut o idee mai lent, anii i-au tăiat puțin din energie. Mogâldeața din fața mea are maxim câteva luni. E mic, are o greutate normală, se mișcă fără dificultăți, pe față nu i se citește niciun strop de apatie. Pare simpatic, dar tot nu îmi dau copilul pe altcineva.

Iar atunci, de parcă mi-ar fi citit gândurile, cățelul se apropie. Plasează fără menajamente două lăbuțe grele pe

genunchiul meu, mă privește cu doi ochi căprui superbi. „*Mami, e bacon o'clock!*”

Se spune că o tunsoare nouă schimbă vieți. Clar, e o exagerare, dar în cazul lui Lulu chiar așa a fost. A întinerit peste noapte minim cinci ani. Și-a redescoperit pasiunea pentru mingi, a devenit mai imperativ în a cere tandrețe. Cățelul ce dormea lejer prin tot sezonul canicular, a ajuns dintr-o dată să ne facă mai activi. Să stai relaxat seara pe leagăn, hrănind țăntarii, nu mai era o opțiune. Lulu era prins într-o fază intensă de redescoperire și ne includea pe toți în ea. Norocul meu că nu s-a apucat de yoga!

Lunile care au urmat au fost pline de mici aventuri. Am explorat livada prin toate colțurile. Ne-am jucat cu orele. Am stat la drăgălit în leagăn. Iar vara respectivă avea să ne rămână pe veci în amintire. Cea mai frumoasă vară. Cea din urmă vară...

Ultima reprezentație

Lulu doarme pe prag, dar nu e un somn profund. Din când în când ciulește urechile, apoi revine cu un oftat în poziția de somn. Mă aplec și îl mângâi. Își întinde capul, își freacă botul umed de mâinile mele. Îl privesc în ochi și citesc doar iubire și încredere. Pentru Lulu, resemnarea este un cuvânt străin.

La geamul bucătăriei arde o lumânare, să-i ghideze înapoi pașii lui tanti N. în caz că și-ar dori să se întoarcă. Pâlpâie încet, în noaptea de primăvară. Cândva se va stinge. Dar Lulu va veghea mereu. O flacără blândă, plină de iubire, așteptând întoarcerea unor pași ce nu se vor mai auzi niciodată.

Ceara mă arde pe mâini. Strop cu strop, picăturile se preling pe batistă, pe mână, pe pământ. Azi joc un rol pentru care sunt prea puțin calificată. În mormântările mi s-au părut mereu o comedie sinistă. Aceleași cuvinte rostite în fața unui coșciug ușor diferit, în fața unor mulțimi ușor diferite.

Morții nu se plâng în cimitire. Se plâng în locurile pe care le-am împărțit. Când un miros, un cuvânt, o rază de soare aduc cu ele o amintire sau iluzia unei atingeri. Când ne facem curaj să ne gândim la ei, în timp ce pășim într-o realitate străină de ei.

O voce mă face să revin la realitate. Sora lui tanti N., cred. „*Nu sta așa departe. Și tu ești parte din familia ei*”. Și lacrimile încep să îmi curgă încet, ridicol, în timp ce străpung timid cercul de oameni. Iar atunci îi văd.

Azi curtea cu trandafiri s-a mutat în fața capelei. Zeci de oameni care au tranzitat curtea, care au împărțit o vorbă, o cafea cu tanti N. au venit să își ia rămas-bun. Încet, prin perdeaua de lacrimi răsar chipuri. Tanti F. Doamna S. Vecinii. Rudele bătrânilor. Nepoții. Oameni diferiți, pe care curtea cu trandafiri i-

a unit în constelații nebănuite. Își joacă pentru ultima dată rolurile cu convingerea faptului că după ei cortina va cădea, iar teatrul va fi dărâmat.

Soția doctorului încearcă din nou să mă mărite, cu coșciugul veghind între noi. Pentru prima dată în ani, tanti F. abandonează antemergătorul și motanul. Abia se sprijină pe picioare, lacrimile îi curg pe fața durdulie, dar insistă să stea dreaptă, în picioare. Prietena ei merita asta.

Braț la braț cu fiica ei, Doamna S. afișează în zadar o fațadă de om puternic, dar nu fentează pe nimeni. Fiica lui tanti N. plânge tăcut în timp vocea ei reacționează aproape mecanic la fiecare „amin” cerut de ritual.

Azi și eu îmi joc rolul pentru ultima dată, sperând vag că de unde e, vede și aprobă. Pentru ultima dată în viață, sunt „fata”. Îmi fac cruce. Strâng din dinți când preotul greșește cam toate datele biografice ale lui tanti N. Și îmi reprim la limită impulsul de a-l arunca în groapă când își întrerupe brutal lălăiala pentru a apostrofa un bătrânel: *„banii în biserică, nu în mormânt”*.

Înapoi acasă, o jelesc pe tanti N. în felul meu. Împart coliva cu Lulu și găinile. Îi ud florile. Rup buruienile. Încerc să păstrez curtea așa cum o ținea ea. Dar e o bătălie pierdută.

La câteva ore după ce tanti N. a fost înmormântată, curtea cu trandafiri o ia razna. Vegetația ne invadează cu ferocitate, păpădiile străpung betonul, buruienile cresc peste noapte și acoperă cărările, lemnul putrezește. În câteva zile, curtea devine o junglă. Sau poate că jungla a fost mereu acolo, ținută la respect doar de silueta plâpândă a bătrânei. Rămânem izolați, Lulu cu mine și cu găinile, în timp ce deasupra noastră cercul desenat de vie și de bolta de trandafiri se strânge tot mai tare. Iar între noi, un loc gol pe o bancă.

Finalul

După moartea lui tanti N., pentru curtea cu trandafiri a început un capitol nou. Unul mai modern. Dar e un fragment în care nu mă mai regăsesc. Cu fiecare gard ruginit smuls din temelii, cu fiecare bucată de pavaj ce acoperă gropi vechi de decenii, simt că o parte din mine se pierde. Și decid că nu mai doresc să fac parte din acest nou capitol. Prefer să păstrez curtea cu trandafiri în memorie, așa cum o știam înainte. Cu gropi și garduri ruginite și grădini pline de rod și de verdeață și doi bătrâni zâmbind pe bancă.

Așa că încep fără prea multă motivație să îmi caut o nouă locuință. Am 31 de ani. Curtea cu trandafiri mi-a oferit timp de 12 ani un spațiu sigur, unde am putut copilări, iubi, râde. Acum, puțin vindecată, mă simt o idee mai echipată să înfrunt viața. Atât că viața încă mai are o lovitură finală de aplicat. Una letală.

Lulu rămâne în urmă. I-am promis, în urmă cu mult timp, că a ajuns acasă și am de gând să îmi țin promisiunea, deși mă rupe în bucăți. Caut o cale de compromis. Un apartament suficient de aproape încât să îmi permită să dăruiesc în continuare, zilnic, tandrețe și bacon. Tergiversez cât pot. Dar odată roțile puse în mișcare, lucrurile încep să se precipite.

Norocul meu chior lovește din nou și găsesc apartamentul perfect în a doua zi de căutare. Semnez cu un ghimpe în inimă. Încep să împachetez. Cutie peste cutie, 12 ani de amintiri, cărți, jurnale. Fiecare obiect poartă în el povestea curții. Hainele pe care le-am purtat când... Cartea pe care o citeam când... Iar acum drumurile se despart.

Îmi petrec ultima lună încercând, cât pot, să-mi pregătesc

câinele. Îl mângâi, petrec nopți la rând alături de el în curte, vărsând lacrimi amare. Va fi bine. Nu știu pe cine încerc să asigur de fapt. Pe el sau pe mine. Dar Lulu și cu mine suntem legați. De opt ani, ne protejăm reciproc. Și vom continua să facem asta. Ne vom adapta, vom găsi o cale. Suntem doi. Pentru totdeauna.

Iar apoi, brusc, starea lui Lulu se degradează. La capătul a trei zile de chin, mă văd forțată să accept inevitabilul: Lulu moare.

Când ne legăm viața de un câine, o facem necondiționat, cu promisiunea că ne vom fi alături mereu. În momentele bune, în cele rele și în cele imposibile.

Opt ani, Lulu a fost, dintre noi doi, cel mai puternic. Cu blana zburlită și fața imperativă, cu vocea lui scheunată, m-a apărat, mi-a oferit siguranță, iubire, înțelegere. Și mi-a cumpărat timp. Să accept, să cresc, să îmi găsesc o voce, să îmi redescopăr forța. Acum, la final, rolurile se schimbă. Lulu tremură scuturat de spasme sub o pătură. Sunt ultimele ore și o știu. Iar de data asta, eu trebuie să fiu cea puternică.

Mă așez alături de el, pe prag. Îi mângâi blana rărită, îi simt osatura sub degete. A slăbit enorm. Capul lui atârână, lipsit de putere. Întregul corp l-a trădat, pe final. Dar ochii încă îmi mai aruncă priviri pline de tandrețe. Sclipiri blânde, în care citesc doar dragoste și puțin regret. Îi zâmbesc. Va fi bine. Desenez cercuri pe blana lui neagră, încerc să îmi imprim în degete fiecare atingere.

Iar cândva, mă apuc să-i povestesc. Stâlcesc printre lacrimi toată povestea curții cu trandafiri, așa cum mi-o amintesc. Din vremea când el încă nu era, la ziua când a venit, la anii ce au urmat. Trec prin toate micile noastre aventuri, unele comice, altele triste. Iar Lulu răspunde. Îl simt reacționând de fiecare dată când de pe buzele mele ies nume cunoscute. Tanti N., domnul J.,

Puf. Îi recunoaște, le duce dorul. Și ei lui.

Ajung la capătul poveștii. Soarele blând de octombrie învăluie curtea în raze aurii. Se filtrează printre pomii cu coroana galbenă, printre frunzele uscate ale viei, mângâie pe drum o petală răătăcită de trandafir.

Și brusc, îi simt. Încet, pe ultimele raze ale apusului coboară fantomele. Tanti N, domnul J. Dolly, Lolita, Puf, Cora. Fac cerc în jurul cățelului acum complet lipsit de forțe și îi zâmbesc a încurajare. *E ok, poți să te duci cu ei...* Nu s-a dus. Bazează-te pe Lulu să îi arate coada și lui sfântul Petru. A murit mișelește, târziu în noapte, profitând de un moment în care l-am scăpat din ochi. *Cățel zăpăcit... De parcă ar face vreo diferență...*

Aprind o candelă în curte. Poate se va întoarce, totuși.

Nu o face.

Ultimele zile în curtea cu trandafiri trec ca un coșmar. În permanență, mi se pare că îl aud lătrând. De fiecare dată când ies în curte, îl caut în locul unde dormea. Și retrăiesc, pe repeat, șocul pierderii, de fiecare dată când constat că nu mai este acolo. Mă descompun. Iar de data asta, singurul remediu este fuga.

Ziua mutării mă găsește amorțită. Acționez robotic. Curăț casa, predau cheile. Dar mai am o datorie.

Parcurg încet drumul. Frunzele uscate oftează sub tălpile mele. Merg cât de lent pot, încercând să imprim în amintirea tălpilor amprenta fiecărui pas. Străbat curtea interioară, mângâi nucul, zăbovesc o clipă în fața cotețului acum părăsit. Deschid ușa către livadă. Valul de modernizări încă nu a ajuns la ea. În schimb, natura și-a făcut de cap. Cărările au dispărut sub buruieni. În pomi, ultimele mere putrezesc pe crengi. Iarba înaltă de un metru se usucă încet. Întregul loc are aerul dezolant al unui

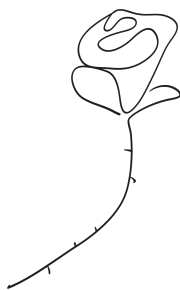
spațiu odată iubit, acum căzut în uitare.

Mă opresc la movila mică de pământ, acoperită de mingi, sub care doarme cel mai frumos cățel. Îmi aprind o țigară. Îi vorbesc. Brusc, soarele de noiembrie răsare dintre nori și îmi mângâie spatele cu o atingere caldă. *Lulu, ai venit...*

Stăm așa, în timp ce fumul de țigară se disipă încet în aer. Îi povestesc. Îi simt prezența. Îi promit, pentru a mia oară, că nu voi uita. Nimic, niciodată. Chiștocul îmi fumează în mână. Și la fel de brusc, soarele dispăre printre pomi și în livadă se lasă frigul. *Știu Lulu, e timpul să plec...*

Și am plecat. Trandafirii mă întâmpină la ieșire. Încă mai rezistă, imaginea vie a rezilienței. Mă opresc în fața lor. Îi salut. După atâția ani, merită măcar un rămas-bun. Iar apoi, împinsă de o violență necaracteristică, rup un trandafir. Unul singur.

Privesc spre cer. *Tanti N., am furat un trandafir.*

Lulu

Mă opresc în fața unui zid de beton. Pe lângă mine trec mașini și TIR-uri. Se aud zgomotele pieței și un tren trecând în viteză pe șinele din apropiere. Indiferentă la pierderi individuale, viața continuă să curgă. Iar oamenii aleargă în ritm cu ea. Eu cu ei.

În goana asta nebună, ne oferim prea puțin timp să observăm. Să zăbovim cu privirea în jurul nostru, să conștientizăm, timp de o fracțiune de secundă, că fiecare gard, clădire și ruină ascund în ele sute de povești. Unele pierdute pentru vecie.

Azi îmi dau timp. Zidul îmi maschează vederea, dar asta contează prea puțin. Cu ochii minții, străbat livada din spatele zidului. Știu drumul. Mereu îl voi ști. La fel cum știu că dincolo de livadă, în coteț, cotcodăcesc vesele cinci găini. Și că pe bancă doi bătrâni stau la palavre cu vecinii. Iar pe prag moțâie un cățel. Cel mai frumos cățel din lume.

Îmi aprind o țigară. Mângâi ușor zidul rece. Și șoptesc încet, să mă audă doar el:

*„Un pitic de Lulic
Mic, mic, mic
Un pisoi de Luloi,
Oi, oi, oi.”*

Pentru informații sau comenzi, ne puteți contacta la:

Editura *Ink Publishing House*

Tel. 0720 793 798

E-mail: comenzi@inkpublishinghouse.ro

Librărie virtuală și blog:

www.inkpublishinghouse.ro